

DARBININKAS

Vol. LXIII, Nr. 50
Gruodis-December 22, 1978

Pentadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

Pašlijusiom taikos derybom tarp Egipto ir Izraelio vėl į vėžes įstati į Art. Rytus nuvyko valst. sekr. Cyrus R. Vance. Egipto prez. Anwar el-Sadat su naujais JAV siūlymais sutiko, bet Izraelio min. pirm. Menachem Begin juos atmetė. Tolimesnė derybų eiga priklausys nuo Izraelio. Prez. Carter pagyrė Egipto prezidento lankstumą, bet nieko nepasakė apie Izraelio min. pirm-ką. Viršūnių konferencija nuomonė išlyginti tuo tarpu nenumatoma.

Nato valstybių užs. reik. ministerių konferencija nutarė ir toliau spausti Sov. S-gą, kad ji vykdytų Helsinkio susitarimus dėl žmogaus teisių. Ji taip pat nutarė dalyvauti 1980 Madrido konferencijoj tik tada, kai Sov. S-ga parodys pažangos žmogaus teisių srity. Konferencija nutarė padėti Turkijai, Graikijai ir Portugalijai jų demokratinę santvarką išlaikyti.

JAV ir Sov. S-gos derybos dėl strateginių ginklų apribojimo sutarties yra tiek pažengusios, kad net kalbama apie Sov. S-gos ir JAV prezidentų susitikimą sausio mėn.

Irane vis tebevykstant streikams ir demonstracijoms, nuosaičių iranėčių vadai, kaip parlamento narys Ahmad Baniahmad ir mulla Abdul Reza Hejari, rūpinasi įgyvendinti paliaubas ir sudaryti šachui progą įvykdyti jo žadėtas reformas. Jie pageidautų, kad šachas liktų konstituciniu monarchu ir kad kraštas būtų valdomas islamiškos demokratinės vyriausybės.

Nikaragvos prez. Somoza numato paleisti iš kalėjimų šimtus politinių kalinių. Jis taip pat sutiko su opozicijos reikalavimu plebiscitu atsiklausti gyventojų nuomonės dėl krašto ateities. Su krašte veikiančiais sandinista partizanais tuo reikalu nebuvo tartasi, todėl jis pasisako prieš plebiscitą.

1948 Paryžių priimtos JT visuotinės žmogaus teisių deklaracijos sukaktis JT buvo paminėta blankiom kalbom ir keliom organizacijom ir atskiriem asmenim, kovojusiems už žmogaus teises, žymenių įteikimu.

JAV ir Britanijos gynybos dep-tai yra susirūpinę, kad Iranui perduoti modernūs ginklai nepatektų į Sov. S-gos rankas. Ypač rūpinamasi dėl F-14 Tomcat lėktuvų, ginkluotų moderniausiom Phoenix raketom ir Hughes ginklų valdymo sistema.

Prez. Carter paragino užsienio valstybes susilaikyti nuo neatsakingų pareiškimų, padrasinančių riaušių kėlimą Irane.

Prieš JAV protestus JT komitetas priėmė rezoliuciją, reikalaujančią tartis su Palestinos išlaisvinimo org-ja dėl JT projektų kraštų ūkiniam gyvenimui kelti finansavimo. JAV yra pasiryžusios sulaikyti savo įnašų mokėjimą tokiem projektams.

Portugalijos parlamentas, socialistam susilaikęs, patvirtino trečią ministerių kabinetą.

Rodezijos partizanai raketa padegė vyriausybės aliejaus sandėlius ir sunaikino apie 17 mil. galionų aliejaus.

JAV White Sands raketų bandymo poligone buvo sėkmingai išbandytos 5 taikinių ieškančios raketos.

Įvykiai Irane pažeidė Persijos įlankos valstybių jėgų balansą ir Irano ūkį, sutrikdė aliejaus tiekimą pramoninėm valstybėm ir atidarė vartus tolimesniam sovietų kišimuisi į šios srities reikalus.

IR KAPINĖSE UŽKLIŪVA

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 34

Pociūnėliai (Radviliškio raj.)

1978 vasario 6 Radviliškio raj. finansų skyriaus vedėjas V. Vaišutis kun. A. Jokūbauskui pareiškė: "Mes mokesčiais buožes nubuožinom, valstiečius į kolchozus suvarėme, mokesčiais ir tave sutvarkysime". Kaip pažadėjo, taip ir padarė — 1978 m. kun. Jokūbauskui buvo uždėti triskart didesni mokesčiai negu ankstyvesniais metais — iš viso 812 rublių.

-o-

1978 gegužės 26 rajono valdžios įsakymu Skėmių apylinkės pirmininkas Nenertavičius, sušikvietęs į Pociūnėlių kolchozo kontorą Pociūnėlių parapijos atstovus — dvidešimtuką, reikalavo pasirašyti sutartį su apylinkės atleisti kun. Jokūbauską iš bažnytinio komiteto pirmininko pareigų. Tikintieji atsisakė pasirašyti naują sutartį su apylinkės, o dėl pirmininko perrinkimo užtikrino: "Mes išsirinkome toį pirmininką, kuris geriausiai rūpinasi bažnyčia, ir kito nerinksimė".

Rajono valdžiai labai nepatinka, kad tikintieji, vietoje atsakiusio parapijos pirmininko, išsirinko šioms pareigoms kleboną. Atrodo, kad šiuo metu Lietuvoje toks atvejis yra pirmas.

Klaipėda

Klaipėdos tikintieji ne kartą kreipėsi į Telsių vyskupijos kuriją, prašydami paskirti jiems kitą kleboną, kuris daugiau rūpintųsi parapijos medžiagiais ir dvasiniais reikalais. Dabartinis klebonas dekanas Jonas Balauskas, pataikaudamas ateistinei valdžiai, labai nenori jaunų procesijos dalyvių ir jaunų choristų.

"LKB Kronika" pastebi, kad šitokios rūšies klebonų Lietuvoje yra nemažas skaičius. Jiems atrodo būsią geriau, jei prie altoriaus patarnausią žili senukai. Svarbu, kad būtų išlaikyti geri santykiai su ateistine valdžia. Kokios nelemtos baimės pasekmės kunigų gyvenime!

Telsių vyskupijos kurija teisinasi, kad nepajėgi iškelti iš

parapijos tokius klebonus, kuriuos remia civilinė valdžia.

Pavandenė

1978 liepos 8 nežinomi piktadariai išdaužė langus ir sulaužė langų rėmus Pavandenės bažnyčios šventoriuje 14 kryžiaus kelių koplytėlėms.

Kuršėnai

1978 gegužės 26 pas vikarą R. Žuipą atvyko Šiaulių raj. vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas Beržinis ir uždraudė vikarui katekizuoti vaikus bei sakyti ateistinei valdžiai nepatinkančius pamokslus, nes kitaip labai nukentėsias.

Kuršėnuose dekanas kun. Stanislavas Ilinčius neleidžia prie altoriaus vaikų. Jis išvaiko net vikaro paruoštus mišių patarnautojus. Šiuo jis gyvosios Bažnyčios nestato, bet ją griauia.

Šaukėnai (Kelmės raj.)

Šaukėniečiai skundžiasi, kad nuolatos drumsčiama rimtis ir

(nukelta į 2 psl.)

Užgimimas, dail. Albrechto Duererio paveikslas Miuncheno meno galerijoje.

V. PETKAUS REIKALU

Per Vokietiją-Romą iš Lietuvos atėjo prašymas padėti Viktorui Petkui. Jis yra toks:

"We must do everything to save this man. I'm absolutely certain that Lithuanian Diaspora is doing not as much as it can do. The Struggle for V. Petkus must become massed, active, and large-scaled. The appeals for his escape must be heard in every Catholic Church from St.

Peter's to the small church in the village. From the University Departments, from the bosses of trade-unions to senators. This is the only way to save Viktoras."

V. Petkaus dabartinis adresas: 600020 g. Vladimir 20 Užređenije OD-1ST-2

Tačiau rašant iš užsienio, geriau adresuoti šitaip:

Moskva P.J. 5110-1-OD

Lietuvių visuomenė nuoširdžiai kviečiama kuo skubiau ir kuo gausiau rašyti laiškus ar siųsti telegramas prezidentui Jimmy Carter, valstybės sekretoriui Cyrus Vance, popiežiui Jonui Pauliui II, savo senatoriam ir kongresmanam, savo diecezijų vyskupam ir savo vietinei amerikiečių spaudai, keliant Viktoro Petkaus bylą ir prašant jam padėti. (Elta)

Ši Kutuzovo vardu pavadinta aikštė taip pat tampa pirmą kartą su sovietinių laikų Lietuvos spauda. Universitete specialiam skyrui rengiami jauni žurnalistai. Už poros žingsnių yra svarbiausiojo respublikinio laikraščio, Tiesos, redakcija ir spaustuvė ir dviem kalbom leidžiamas paminklo nepastatė — vengia sukelti nepageidaujamų asociacijų.

Džiaugsmingų, Kalėdų, Švenčių
ir Viešpaties palaimintų Naujųjų Metų
visiems pranciškonų rėmėjams ir visame pasaulyje
esantiems lietuviams.

TEV. JURGIS GAILIUSIS, O.F.M.
Pranciškonų Provincijolas

KRISTAUS GIMIMO ŠVENTEJE

MIELIEM! MŪSŲ SKAITYTOJAM, BENDRADARBIAM
IR RĖMEJAM LINKIME KALĖDŲ DŽIAUGSMO IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ.

"DARBININKO"
Redakcija ir Administracija

AIKŠTĖ BE PAMINKLO

Lietuvos spauda dabarty ir praeity

Olandijoj žurnalą Internationale Spectator leidžia Niderlandų Tarptautinių Reikalų Draugovė Hagoje kartu su Karališkuoju Tarptautinių Santykių Institutu Briusely. To žurnalo vol. XXXII, Nr. 10 (Rytų Europos serija XV, Nr. 4), 1978 spalio mėn. išspausdintas iš Lietuvos emigravusio ir dabar Olandijoj gyvenančio žurnalisto J. Budreikos straipsnis. Su jo vertimu iš olandų kalbos supažindinam ir Darbininko skaitytojus. — Red.

-o-

Neseniai Lietuvos komunistų partijos pirmasis sekretorius P. Griškevičius komjaunimo suvažiavime užpuolė "antikomunizmo ideologus", kurie "mėgina atgaivinti praeities atgyvenas, spekuliuoja tikinčiųjų religiniais jausmais (sic) ir bando tikėjimą siesti su morale ir tautinėmis tradicijomis". Jis turėjo galvoj lietuvių pogrindžio spaudą, kuri gina tikybinius bei tautinius reikalus mažajame Baltijos krašte, 1940 įjungtame į Sov. Sąjungą, kai pagal suokalbį su Hitleriu į Lietuvą įsiveržė raudonoji armija.

Tos vis labiau beplintančios pogrindžio spaudos leidinių tarpe, greta Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos, ypatingą vietą užima Aušra. Tai reiškia saulėtekį. Tokiu pat vardu vadinosi pirmasis lietuvių politinis kultūrinis laikraštis, kuris buvo pradėtas spausdinti Rytprūsiose praeito amžiaus devintajame dešimtmety. Knygnešiai slaptaį gabeno tą laikraštį per sieną ir platino Lietuvoj. Atlikdami tą žygį, eiliniai artojai rizikavo ilgiam metam patekti į katorgą. 1863 rusų generalinis gubernatorius Muravjovas, pramintas Koriku, be pasigailėjimo numalšino Lietuvoj sukilimą. Netrukus carinė valdžia, siekdama galutinės krašto rusifikacijos, uždraudė naudoti lietuviškiem spaudiniam lotynų abėcėlę. Net katalikų maldaknyges reikėjo spausdinti "kirilica". Slaptasis lotynų rašmenimis spausdintų žurnalų, laikraščių bei tikybinių leidinių platinimas buvo viena svarbiausių nacionalinės lietuvių kovos formų.

Aikštėj prieš generalinio gubernatoriaus rūmus, kur Muravjovas patvirtino nesuskaitomą daugybę mirties nuosprendžių (čia pat stovi ir Vilniaus universiteto centriniai rūmai; Mikalojus I uždarė tą universitetą 1832), buvo pastatytas paminklas Muravjovui, kurio taip nepakentė vietiniai gyventojai — ir lietuviai, ir lenkai. Tajį bronzinį budelį carinės įstaigos išsivežė su savimi per 1915 evakuaciją. Greit po to kaizerinė kariuomenė įvygiavo į Lietuvos sostinę. Nors ir kaip bemėgsta monumentus sovietų režimas, šioj vietoj iki šios dienos jokio paminklo nepastatė — vengia sukelti nepageidaujamų asociacijų.

Ši Kutuzovo vardu pavadinta aikštė taip pat tampa pirmą kartą su sovietinių laikų Lietuvos spauda. Universitete specialiam skyrui rengiami jauni žurnalistai. Už poros žingsnių yra svarbiausiojo respublikinio laikraščio, Tiesos, redakcija ir spaustuvė ir dviem kalbom leidžiamas

mo Komunisto žurnalo redakcija. Savo šešiasdešimtmetį Tiesa paminėjo senuose Muravjovo rūmuose — dabartiniuose meno kūrėjų rūmuose.

Vienas žymiausių Tiesos kūrėjų buvo išgarsėjęs bolševikas Zigmas Aleksa-Angarietis, vienas kominternio šulų, fanatikas ir sadistas, nustumęs į mirtį daug nekaltų žmonių. Pats liko suimtas per didžiuosius valymus ir iškalėjo porą metų, kol, šešios savaitės prieš įsiveržiant į Lietuvą raudonajai armijai, ir pats buvo sušaudytas, kaip "buržuazinės žvalgybos agentas". Rehabilitavo jį tik 1956, ir Aleksa sulaukė paminklo prieš Vilniaus partinio švietimo namus.

Per Tiesos jubiliejų daug kalbėta apie Aleksą-Angarietį kaip publicistą, bet nutylėtas jo tolesnis likimas... Nebuvo paminėti du sovietų vadovai, svarbiais momentais suvaidinę didį vaidmenį tame laikrašty. 1940 Tiesą kontroliavo, tikrindamas prieš spausdinimą kiekvieną straipsnį, kuris turėjo būti jam verčiamas rusiškai, nelemtas Dekanozovas, Stalino atsiųstas į Kauną sovietizuoti Lietuvos; kartais jis pažodžiui diktavo straipsnius ir net eilėraščius. Tuoj po karo M. Suslovas vadovavo, malšinant ginkluotą Lietuvos atjų pasipriešinimą prieš rusų įsiveržėlius. Tuo laiku Suslovas buvo Sovietų Sąjungos komunistų partijos centro komiteto organizacinio biuro Lietuvai pirmininkas ir atidžiai rūpinosi Tiesos turiniu.

Per jubiliejų buvusiuose Muravjovo rūmuose kalbėtojai pabrėžė, kad Tiesa susidarė tiesioginė įtakoj centrinio partijos organo Pravdos, iš kurios ji ir šandien tebesimoko "liepsningojo atsidavimo komunistų partijai, gilioms mąstysenos ir profesinio meistriskumo". Šios pastarosios savybės "vaidina svarbų vaidmenį, keliant darbo žmonių klasinę sąmonę proletarinio internacionalizmo dvasioj"; šios savybės taip pat įgalina ryžtingai atremti "buržuazinį masinės informacijos priemonių puolimus prieš sovietinių tautų būdingą tarpusavio draugystę".

Angariečio nužudymui 1940 pritarė tuometinis Lietuvos komunistų partijos sekretorius Antanas Sniečkus. Ištikimas Sniečkaus pakalikas G. Zimanas, įsitikinęs stalinistas, net ūsus užsiėmęs a la Kremiaus diktatoriaus, po karo 25 metus buvo Tiesos redaktorium. Jis žiūrėjo į redakciją kaip į savo asmenišką valdą ir įvedė ten kumiškumo, tarpusavio sekimo, skundimo ir veidmainiškumo sistemą. Būdinga, kad pagyvenusi žurnalistė, kuri rašinėjo laikraščio straipsnius dorovės klausimais, vengdama skandalo ir teismo, padėjo nusižudyti savo sūnui, kuris išprievartavo ir nužudė 7 metų mergaitę... Gerai apmąstytum: daug kas žinojo tikrą dalykų vaizdą, tačiau nebuvo valia nieko apie tai skelbti. Žurnalistė ir toliau pasiliko laikrašty rūpintis morale problema.

(Bus daugiau)

UŽ LIETUVOS VALSTYBINGUMĄ

Lietuvių tautai esant 38 metus pavergtai, JAV Lietuvių Bendruomenei yra labai svarbu išlaikyti bei stiprinti Lietuvos valstybingumą. Nelygioj kovoj tenka varžytis su okupantu, siekiančiu ištrinti Lietuvos vardą iš

Savaitės įvykiai

P. Afrikos vykdytus Namibijoj rinkimus laimėjo P. Afrikos remiamas Turnhalle susivienijimas, nes JT pripažinta legali Pietvakarių Afrikos liaudies orgja (SWAPO) rinkimus boikotavo.

JAV atitraukė iš P. Korėjos pirmą 213 vyrų kautynių dalinį.

P. Korėjos parlamento rinkimus laimėjo opozicinė nauja demokratinė partija, surinkdama 34 proc. balsų. Valdančioji demokratinė respublikonų partija surinko 31 proc. balsų, bet pagal veikiančius rinkimų įstatymus ji vis tiek parlamente turės daugumą.

Paryžių ištėrmime gyvenęs Irano šiitų religinis vadas Ayatollah Khomeini pareiškė, kad, Irane laimėjus opozicijai, JAV ir kitos valstybės gali netekti Irano aliejaus.

Tasmanijos universiteto teisių fakulteto dekanas ir Australijos komunistų partijos narys Derek Roebuck buvo išrinktas Amnesty International org-jos direktorium.

Britanijos užs. reik. min. dr. David Owen siūlė Nato valstybių konferencijai kitais metais sukviešti bendrą Nato ir Varšuvos paktų valstybių konferenciją atoslūgio politikai aptarti.

Kinija numato išleisti eilę įstatymų užsienio investavimam ir patentų teisėm apsaugoti.

JAV demokratų partijos konferencija pritarė prez. Carter pasiūlytam biudžetui ir nereikalavo, kad jis mažintų socialinių programų.

Rodezijos karo aviacija puolė Mozambiko teritorijoje esančias bazes, sunaikino ginklų sandėlius ir užmušė 27 žmones.

Apie 30 disidentų ryšium su žmogaus teisių deklaracijos suaktyvinti Maskvoj surengė 5 min. tylią demonstraciją. Keli jų buvo sušaukti.

Kinijos maršalas Peng Teh-huai, vadovavęs Kinijos kariuomenei Korėjos karo metu ir 1959 pašalintas iš gynybos ministerio vietos, buvo rehabilituotas.

Izraelio buv. min. pirmė Golda Meir mirė Jeruzalėj, sulaukusi 80 m.

Ženevoj studentai suorganizavo parodomąją JT sesiją ir reikalavo, kad iš JT būtų pašalintos Ukraina ir Baltudija, nes jos sudarančios integralinę Sov. S-gos dalį. Patyrusi apie tai, sovietų atstovė Ida V. Mironova užprotestavo, ir sesija buvo nutraukta. Vėliau šveicarų misija parūpino šiai sesijai kitas patalpas.

mokslo veikalo, vadovėlių, žemėlapių.

1970 pradžioj neaiškiais aplinkybėmis iš valstybės departamento kasmet leidžiamo Sov. Sąjungą liečiančio biuletenio "Background Notes — Soviet Union" žemėlapių dingo bet koks Pabaltijo valstybės paminintis atžymėjimas. Dr. Ant. Klimas tą faktą atskleidė LB krašto valdybai. LB ryšininkas Washingtonė Algimantas Gureckas ir jo keli talkininkai ėmė klabenti valstybės departamento ir JAV geografo įstaigų duris. Reikalauta Pabaltijo valstybių žymėjimą į leidinio žemėlapių sugrąžinti, Pabaltijo valstybių sienas nubrėžti, vietovardžių rašymą sulietuvinti. Tie apsilankymai buvo vykdomi per eilę metų. Kiekvieno apsilankymo

proga buvo įteikiami memorandumai.

Ilgametės pastangos pagaliau atnešė valstybingumą stiprinančių vaisių, nors tik dalinių. Šių metų biuletenio laidos žemėlapių paraštėj yra įrašyta nemažai reikšmę turinti pastaba: "JAV valdžia nėra pripažinusi Estijos, Latvijos ir Lietuvos inkorporacijos į Sov. Sąjungą."

Tai esama tik dalinio laimėjimo. Nėra kol kas pavykę žemėlapy nubrėžti Pabaltijo valstybių sienų. Lietuvos sosti-nės vardas taip pat rašomas iš rusų kalbos transliteruotu "Vil'nyus". JAV LB visuomeninių reikalų taryba yra pasirodusi ir toliau valstybės departamento pareigūnus įtaigauti suminėti netikslumų reikalui.

A.Gė. (LB Inf.)

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Gimtasis Kraštas vagia ir meluoja. Lapkričio 3 Darbininko šioje skiltyje buvo įdėta žinutė apie poetės Živilės Bilaišytės Gimtajam Krašte išspausdintus eilėraščius. Žinutėje buvo parašyta: "Įvade rašoma, kad poetė lankė lituanistinius kursus Vilniaus universitete ir Gimtajam Kraštui davė kelis naujus eilėraščius". Ž. Bilaišytė, reaguodama į tą žinutę, savo laiške rašo: "Šiuos eilėraščius Gimtasis Kraštas persispausdino be mano leidimo ir be žinios. Eilėraščiai originaliai pasirodė Metmenų 34-tame numeryje (1977). (...) Lituanistinius kursus Vilniaus universitete lankiau 1973. Šie eilėraščiai buvo kurti 1977. Juos daviau tik Metmenų redaktoriui Vytautui Kavoliui". Persispausdinimą eilėraščių be autoriaus žinios ir sutikimo reikia vadinti literatūrine vagyste, o neteisėną informaciją, kad autorė pati parinkusi naujausių eilėraščių — melu. Tai tokia yra Gimtojo Krašto etika!

— Vilniaus priemistyje San-toriškėse statomas sveikatos

miestelis, ligoninių rajonas. Pirmoji įkurtuves šventė vaikų ligoninė. Spauldoje rašoma: "...stiklo ir betono statinyje vietos ir šviesos nestinga. Čia jaukios palatos, erdvūs fojė, platūs koridoriai. Sumontuoti oro kondicionavimo įrenginiai, liftai, specialiai šiai ligoninei pagaminti baldai. (...) Į naujus korpusus persikėlė specializuoti vaikų chirurgijos skyriai — ligoninė taps respublikiniu vaikų chirurgijos centru". O kad iš tikrųjų taip būtų, kaip pagražintai rašoma spauldoje!

— Vilniuje neseniai atidarytas naujas knygynas "Užsienio šalių knygos". Spauldoje rašoma, kad jame "bus galima įsigyti grožinę, mokslinę, menotvros, buitinę, mokymosi ir kitą literatūrą, išleidžiamą Vakarų Europoje, Skandinavijos šalyse, Alžyre, JAV, Japonijoje, Kanadoje ir kitose kapitalistinėse, taip pat besivystančiose valstybėse". Tik reikia abejoti, ar saugumiečių cenzūra leis knygyne parduoti vertingesnes užsienio knygas, o lietuviškų išėjvijos knygų tai tikrai knygyne nebus:

Iš Lietuvos K. B. Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

ramybė Šaukėnų kapuose. Šalia kapų buvo įrengta bendra maldykla. Ją panaikinus, prie kapų buvo įrengta šaudykla. Aidi nuolatos šūviai, o žmonės krūpčioja nuo jų prie savo artimųjų kapų.

O kiek Lietuvoje išniekintų kapų? Kryžiai išvartyti ir sudaužyti. Pakanka apsilankyti į senuosius Kelmės kapus. O į ką paversti Šaukėnų žydų kapai? Buvo metas, kada iš kapų vėžė žvyrą su kaukolėmis ir pylė ant vieškelio.

Viduklė
Viduklės klebonas kun. Alf. Svarinskas, mirus popiežiui Pauliui VI, pasiuntė į Vatikaną tokią užuojautos telegramą: "Jo Eminencijai kardinolui J. Slipij, Mirus didžiajam popiežiui Pauliui VI, kuris nupelnėtyti pavadintas taikos apaštalu ir pasaulio sąžine, perduodame per Jūsų, Eminencijai, rankas Apaštalių Sostui mūsų giliausią užuojautą. Katalikiškoji Lietuva suklupusi ant kelių meldžiasi už mirusio popiežiaus vėlę ir prašo Dievą išrinkti drąsų ir šventą Kristaus Bažnyčios Galvą."

saugumiečiai bijo, kad tos knygos nesugriautų bolševikinės vergų imperijos!

— Petro Cvirkos garbei paskelbtas novelės-apsakymo konkursas. Reikalaujama, kad mažosios prozos kūriniuose atsispindėtų "realistinė cvirkiškoji tradicija, reikšmingiausios mūsų laikmečio problemos, įvairiausiškas ir gilus šių dienų tarybinio žmogaus paveikslas". Konkursui kūriniai turi būti prieš vertinimą išspausdinti Pergalėje, Nemune, Literatūros ir Meno savaitraštyje ar Litva Literaturnajai. Taip pat Vagos leidykla gali parinkti kūrinių iš savo išleistų knygų. Konkursą pabaiga — 1979 gruodžio 1. Premijos: 600 rb., 500 rb. ir 400 rb.

— Ši rudenį muzikos dienos surengtos Telsių rajone. Lietuvos filharmonija per 5 dienas trylikoje kultūros namų davė 15 koncertų. Specialūs koncertai buvo rengiami kolchozininkams, darbininkams, moksleiviams. Programoje buvo atrinkti "pilietiško skambesio kūriniai". Muzikos dienų prakalbos stengėsi įtikinti klausytojus, kad sovietinė valdžia Lietuvoje buvo įkurta 1919 ir kad Lietuvoje didelį vaidmenį visą nepriklausomybės laiką vaidino pagrindinė kompartija. Net ir muzika turi tarnauti istorijos iškreipymui, propagandiniam melui!

— Lapkričio 30 Vilniaus akademiniame operos ir baletoteatre buvo atnaujintos V. Klovos operos "Pilenai" premjera. Režisavo V. Mikštaitė, dirigentas R. Geniušas, dailininkas F. Navickas.

— Vilniaus valstybinėje bibliotekoje trečiąją savo kūrinių parodą surengė grafikas Augustinas Virgilijus Burba (g. 1943). Jo mėgstamiausia yra oforto technika ir knygženkliai. Spauldoje rašoma, kad dailininkas yra labai jautrus gamtai ir kaimo tematikai, linkęs į simbolinę išraišką, į fantastinius vaizdus.

— Lietuvoje beletristinių kūrinių inscenizacijos išleistos knygoje "Lietuvių klasikų ir tarybinių rašytojų kūrinių inscenizacijos" (125 psl., 5000 egz.). Leidinyje — 4 vaidinimai: pagal R. Kašausko romaną "Mažos mūsų nuodėmės" sukurta pjesė "Leono Ulbos žvaigždė"; pagal V. Krėvės apsakymus sukurtas vaidinimas "Kol mūsų dar nebuvo"; pagal P. Cvirkos apsakymą sukurta vaidinimas "Nosis". Kėtvirtas vaidinimas — Žemaitės "Rudens vakaro" inscenizacija.

— Lapkričio pabaigoje Vilniuje buvo sušaukta tarp-respublikinė istoriografų konferencija. Joje dalyvavo Lietuvos, Latvijos, Estijos, Gudijos ir Ukrainos istoriografai. Buvo atvykę ir maskviniai prižiūrėtojai. Iš pranešimų paašikėjo, kad konferencijos dalyviams mažai rūpėjo objektyvūs istorinių šaltinių tyrimai. Spauldoje atvirai rašoma: "Mokslininkai daug dėmesio skyrė darbininkų judėjimo ir partijos istorijos Pabaltijyje klausimams, lietuvių, latvių ir estų tautų revoliuciniam judėjimui, jų kovai už Tarybų valdžią, ryšiams su kitomis broliškomis tautomis". Taigi istorikai verčiami atrasti istorijoje tai, ko nebuvo.

— Okupuotoje Lietuvoje žymiausi muzikiniai reprezentantai yra: Filharmonijos simfoninis ir kamerinis orkestrai, kuriems vadovauja J. Domarkas ir S. Sondeckis; Kauno valstybinis choras, vadovaujamas P. Bingelio; 3 kvartetai—Lietuvos kvartetas, Vilniaus kvartetas ir V.K. Čiurlionio kvartetas. Aukšto lygio yra L. Digrio vargonų, smuikininko R. Katiliaus, pianisto P. Stravinsko koncertai. Pirmaujantieji dainininkai yra V. Norėika, N. Ambrazaitytė, E. Kaniava, Vc. Daunoras (kol jam leido dainuoti). Daugiausia koncertų būna Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Palangoje (vasaros metu), Druskininkuose, Trakų pilyje. Į provinciją su koncertais išvykstama vadinamosiose muzikos dienose, kurių jau buvo Alytuje, Anykščiuose, Rokiškyje, Telšiuose.

Pr.N.

DOVANA — IRENOS VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageldaujamų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. SUDASOMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Darbo valandos: trečiadienį, penktadienį, nuo 12 iki 6 val. Šeštadienį, nuo 10 val. iki 4 val. Kitomis dienomis—susitarus. Tel. 296-5250. Namų tel. 268-1594. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų vakarais (516) 757-4296. Antradienį, 2-8 val. vak., šeštadienį, 9:30-12:30 val. Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 441-2811.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P-way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Elizabeth office: 216 Palmer St. (Bet. 2nd and 3rd Aves), telef. 353-2999. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsiamos kopyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laidotuvių direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermeninės bei kurioj miesto daly.

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

SPARTA—Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos—pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

Lietuviška REAL ESTATE įstaiga St. Petersburg, Florida	
ANGELĖ E. KARNIENĖ Broker-Realtor	
3701 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, Fla. 33706 Telef. (813) 360-2448, vakare (813) 345-2738	
Rezidencijos-Moteliai-Sklypai Apartmentai-Kondominijai Nuomavimas — Notary Public	

NAUJAUSIUS 1979 METŲ JAV GAMYBOS AUTOMOBILIUS galima įsigyti gamintojo kaina. Tai galimybė sutaupyti iki 750 dol. ir daugiau. Del informacijos skambinti: L. Juozapavičius, 424-2109, arba rašyti: 60-54 70th St., Maspeth, N.Y. 11378.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštadienį, 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 7 v.v. 97.9 FM bangomis. Music of Lithuania, pirmadienį, 7:30-8:30 v.v. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mount-ainside, N.J. 07092. Tel. 201 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiomis progoms. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOS. SE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.	
Kasolino MEMORIALS 66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS Phones: 326-1282 326-3150 TAI MŪSU VIENINTELĖ VIETA — — GAUSI PARODŲ SALE	

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

Baltuosiuose Rūmuose lapkričio 20 buvo priimta lietuvių delegacija. Iš kairės pirmoj eilėj: JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos pirm. Aušra Zerr, JAV prezidento žmona Rosalynn Carter, Darbininko redaktorius kun. dr. Kornelijus Bučmys, OFM, antroji eilėj dr. F. Kaunas, I. Kriaučeliūnienė, dr. L. Kriaučeliūnas. Nuotr. J. Urbano

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office (212) 827-1351

Publication No. 148360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$13.00. Single Copy 25 centsEina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Pre-
numerata metam \$13.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra •
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Kalėdų žiburiai

Kalėdos visiškai pakeičia Amerikos gamtovaizdį. Jau nuo Padėkos dienos elektros lempučių vainikuotos gatvės, puošiami ir gražinami krautuvų langai pasidaro lyg kokie pasakų paveikslai. Kiek ten fantazijos, kiek skonio, grožio! Nieko nesigailama, kad tik būtų gražiau, patraukliau.

Kam tenka keliauti New Yorko mieste tokia 5 Ave., tas eina lyg per kokią parodą. Kiekvienas langas vienas už kitą gražesnis. Matome viduramžių paveikslus, statulas, kurios vaizduoja Betliejaus scenas. Visur švyti vainikuotos, dekoruotos eglaitės. Pačiame centre, Rockefellerio aikštėje, koks ten puošnumas! Išstatyti didžiuliai angelai su trimitais. Pilna eglės šakų, eglaičių, o aikštės gilumoje prie čiuožyklos stovi papuošta pati didžiausia eglutė. Tai didžiulis eglės medis, kurį puošia šimtų šimtai lempučių, žeruojančių papuošalių.

Pro tuos gatvių langus keliaudamas, visur girdėsi nesibai-giančią kalėdinę muziką. Iš kiekvienos didesnės krautuvės skamba ir skamba giesmių melodijos.

Čia pat ir skambučius išgirsi. Tai Kalėdų seniai skambina, šaukia ir apdovanoja vaikus. Tuoj išgirsi ir orkestrus. Ten groja Salvation Army ir renka labdarai aukas.

Kam tenka keliauti mašina už miesto, tas yra pagautas nuostabių reginių. Aplinkui tik žėri ir švyti dekoruoti namai, prie-būčiai, sodo kampeliai.

Tai tikrai didelė šventė. Vargiai rąsime pasaulyje kur kitą kampa, kad taip iškilmingai švęstų Kalėdas — Kristaus gimimo šventę. Žiburiai, žiburiai, giesmės, papuošalai, dovanos! Visa kelte kelia žmogaus dvasią. Su nuostaba dairais į langus, į papuoštas duris ir gatves. Ir namuose jau dengiami stalai. Rengiamasi priimti svečius.

Rengiamos dovanos vaikam ir visiems, kas į tuos namus ateina.

Bet ne vienas yra pastebėjęs, kad tas žerėjimas yra komercinis. Jis sukuriamas tik tam, kad daugiau pritrauktų žiūrovų, kad tie žiūrovai paskui susigundyti pirkti. Visur pabrėžiama, reklamuojama dovanos vien tik dėl to, kad ir čia įsikiša komercija. Pirkkliai ieško uždarbio. Jie gali sukloti visus blizgučius, kad tik daugiau uždirbtų. Tad ši reklama, muzika ir pakili nuotaika tikrai pagerina visą prekybą. Per keletą savaitių parduodama ir uždirbama tiek, kiek per visus metus neuždirbama.

Šis žiburių švytėjimas dar ne-
atbaigia kalėdinės prasmės ir džiaugsmo. Prasmė ne dovanom pasikeisti, ne draugiškai vienas kitam palinkėti. Prasmė glūdi atėjime Kristaus, kurio gimimas pasuko pasaulio istoriją visai kita kryptimi. Ar daug kalbama apie tą Kristaus gimimą ir jo prasmę? Ar nepraeinama tylo-mis pro visas religines šven-tės mintis? Geriau jų ir negir-dėti, kai tiek dovanų sukrata ir kai dega žiburiai languose.

Net langų žiburiai visada liks tamsūs ir šalti prieš mūsų dvasios žiburius. Ir mes patys turime uždegti visus sielos žiburius, kad švytėtųme savo artimo meile, savo dorumu, pamaldumu, savo gilia krikščioniška sie-la. Tad suprantama, kad kiekvienam, be tų išorinių žiburių, reikia ir sielos žiburių — gerų darbų.

Kalėdų šventės ir sudaro pro-gą geriems darbams. Prisimin-kime vargšus, užmirštus žmo-nes, prisiminkime ir tuos, kurie yra vieniši, ligos priversti likti savo vienvietėje. O kiek tokių, kuriuos kiti, žvangėdami savo prabanga, palieka kietame skur-de. Nuneškime ir ten Kalėdų džiaugsmą ir Kristaus gimimo žinią. Tada tikrai Kalėdų žibu-riai visur žerės.

1918 vasario 16 Lietuvos Ta-ryba paskelbė atstatanti laisvą ir nepriklausomą Lietuvą su sosti-ne Vilniuje. Su tuo nutarimu buvo kreiptasi į Rusijos, Vokie-tijos ir kitų kraštų vyriausybes. Vokietija tuojau pat kovo 23 — pripažino Lietuvai nepriklausomybę. Rusija, jau komunistų valdoma, Lietuvai nepriklausomybės nepripažino. Tuo leido suprasti, kad ruošiasi Lietuvą okupuoti. Ir nereikėjo ilgai laukti.

Vokiečiam pralaimėjus karą ir traukiantis, į Lietuvą slinko raudonosios armijos divizijos. Lietuva buvo be kariuomenės ir beginklė.

1918 gruodžio mėn., prieš pat Kalėdas, raudonosios armijos divizijos jau žygiavo visais keliais. Lietuvos Tarybos pirmininkas A. Smetona ir ministris pirmininkas prof. A. Vol-demaras išvyko į užsienį. Buvo sudaryta nauja vyriausybė. Adv. M. Slezevičius naujosios vyriausybės vardu paskelbė atsišauki-mą į tautą stoti savanoriais į kariuomenę.

Komunistam artinantis prie Vilniaus, naujoji vyriausybė pasitraukė į Kauną ir ėmė organi-zuoti gynimą. Vilniuje liko tik saujelė lietuvių šviesuolių. Tarp likusių buvo ir kun. Juozas Tumas-Vaižgantas, didysis kovoto-jas dėl lietuviškosios kultūros.

Madona su Kūdikėliu. Dail. A. Duererio piešinys

KALĖDOS VILNIUJE PRIEŠ 60 METŲ

Likęs Vilniuje, aprašė nuotaikas, kurios tada vyravo sostinėje. Aprašymas skaudus, giliai smingas į lietuvių širdį, vaizdingas ir su didžiu pergyvenimu rašytas.

Kad šių dienų lietuvis pažintų 1918 metų Kalėdas ir jų nuotaikas Vilniuje bei visoje Lietuvoje, tą aprašymą perspausdina-me.

V. Prižgintas

NERIMO LAIKO RAMIOJI NAKTIS

Vilnius neramus: bolševikai čia pat. Tai nušviečia visas ir be to nelinksmas vilniečių dienas, ypač laukiamąsias Kalėdų šven-tes. Nebūdavo kuo labai jau džiaugtis ir seniau; vis dėlto pigiau buvo galima apsigaudinti: tai kokiuo valgymėliu, tai regi-nėliu. Dabar per tokį brangų metį ir tai nebesiduoda: geresnės pavilgos kaip ir nėra, teat-ras 22 d. buvo apytuštis; net nesimato, kas rengtųsi prie tradicio-nio "Dievo medelio" — eglaitės. Gerai, kad dar gali penkias pliuskeles už pusę markės ku-rui nusipirkti. Gerai dar, kad ne speigas.

Vilnius neramus: bolševikai čia pat. Kas jie? Idėjos veikėjai ar tokie pat ramių žmonių, buržujų ir dar daugiau — toli gražu ne buržujų, skaudikai, ko-kių buvo pilna Lietuva vokie-čių okupacijos laikų? Buvo trumpas laikotarpis, kaip Vil-nius, nujau nujau, bene tik į "idėjos" pusę sviro. Tik tai ne-ilgai patvėrė: baisios depešos nuo Igaunių sienos, kaip ten raudonieji užpuolikai pasielgia su tariamaisiais visuomenės veikėjais, atstūmė atgal nuo bolševikų ir tuos, kurie svyravo.

Vilnius neramus: bolševikai čia pat. Kaip gi tos vietos gy-ventojams elgtis? Lietuvos valdžia savo kariuomenės nei amunicijos neturi. O kad ir tu-rėtų, netesėtų, jei tai tikra, kad nuo Maskvos griauanas gerai ginkluota ir per ištisus metus la-vinta "vakarų divizija", gi nuo Petrapilio tik tik sudaromasis raudonasis "lietuvių pulkas", vakarų divizijon esą sudaryti lenkai komunistai. Tai kaip gi? Stvertis ginklo? Kokio? Šautuvė-lį nusitverti ne taip jau sunku, pasišnibzdėjus su vokiečiais. Ir stiriamasi. Tik iš to daugiau gali būti bloga, kaip gera. Ge-rai ginklas reguliarios armijos rankose; žalingas jis, kada kiekvienas jį nusitvėręs — kapralas: pats sau vadas ir kareivis, pats sau taktikas ir strategas.

Vilnius neramus: bolševikai čia pat. Jie jau paleido gaudus ir sąrašus, kas už akių jau pasmerktas; pirmon galvon Lietu-vos valdžios atstovai, kam jie, kaip mokėjo, mėgino "išsivolioti" iš to politikos liūno, į kurį įklampino ją dviveidė ir nepa-stovi paskutiniaisiais laikais vokie-čių politika. Pasmertųjų arba nėra namie, jie išvažiavę ypatingomis misijomis į tolimas valsty-bes; kas tebėra, svyruoja, kas gi daryti. Esi beginklis. Palik-si, pigiai galvą paguldysi; pa-sišalinsi, nepadoru ir netaktin-ga: tavo nebuvimą sargyboje, kas tik norės, savaip pavartos.

Vilnius neramus: bolševikai čia pat. Kas gi daryti tiems, ku-rie ne valdžia, ne visuomenės veikėjai, tik paprasti — luomų žmonės? Ar ir jie pasmerkti? Jei pasmerkti, tai už ką? Ką apskritai bolševikai galabija? Ar gana to, kad tu — ne bolševi-kas? Ar gana, kad tu miestelė-nas pramoninkas, bajoras, kuni-gas, kareivis? Smulkiadūšiai vi-sų šių rūšių skubinas pakeisti frontą, pasiskelbti su visokiais nebūtais tam kartui kraštutinu-

mais. Daugiausia visoki vertei-vos: jie turi rodomąją pusę, tai tiems, kuriuos mena galė-tojus būsiant; antrą, slepiamąją pusę, tai visuomenei, kurią ir šiuo nerimo laikų per šalutines duris moka čiupti.

Vilnius nerimsta: bolševikai čia pat. Visuomenė krato savo sąžinę, kurią liuoba išvers tik bažnyčioje vieno Dievo akivaiz-doje. Ir tą, kuri vadinas politi-kos ekonomijos sąžine arba luomų santykių sąžine. Ir žė-minas kaltina, ne save, tik tvarką, kuri ramiu būdu nepadarė to, ko tokioju neramiu būdu dabar reikalaujama: išlyginimo žemės valdymo, pelnų suėmimo, asme-ninių apsiėjimų. Mato, kad daug ko buvo galima padaryti be jokių revoliucijų, reikėjo tik pasiten-kinti mažesniu, ir būtumei gerą dalį sulaikęs; nesitenkinus mažesniu, dabar gali viską praras-ti.

Vilnius nerimsta: bolševikai čia pat. Kas jie? Atgimę penk-tojo amžiaus hunai, gotai vizi-gotai vandalai? Kokia nauja "Dievo Rykštė" senajai kapita-listinei Europos kultūrai išplakti visus juos veda? Ar tik senojo patricijų Rymo sukilę plebėjai, kurie temoka apmaudą giežti, griauti ir mušti, tik nemoka savo buities pagerinti? O jei moka ge-rinti, tai ką tai reiškia netur-čių diktatūra? Argi sumanymas savo vieny būitį pagerinti visų kitų lėšomis? Ar valstybė tada il-gam išlaikys savo pusiausvyrą, į vieną kraštą kryptant sunku-mo centrui?

Vilnius nerimsta: bolševikai čia pat. Kaip čia dabar beislai-kius visuomenės bent suliginti ramus ir tvarkus reformų dar-bas teisių keliu? Sako, reikia vieniems savo krūtinėmis atsi-stoti prieš svetimą minią: len-kams, lietuviams, gudams; ginti nelaimingą per trissyk nunioko-tą šalį, kad nebeniokotų bent ketvirtą kartą. Tik lietuvių maža, gudų maža, kurie turėtų ir tesė-tų kareivių žygius žygiuoti. Vie-ni lenkai spurdą, savo legionus kaišioja — dedas galingais. O kas juos žino! Jei negalingi, tai veltui žus, tik įerzinę užpuoli-kus, kurie paskui apmaudą gieš ant visų nedalyvavusių. Jei iš tikrųjų galingi, tai Lietuvai vis-tasia: lenkai nuniokos Lietuvą ne menkliau už bolševikus. Ir jos nepriklausomybei lygiai taip, ly-giai taip, sudiev! Lenkai, kaip ir bolševikai, Laikinosios Lietuvių Valdžios nepripažindami, pa-nebūtais tam kartui kraštutinu-

(nukelta į 5 psl.)

TIK ASILAS IŠ KELIONĖS ARKLIU NEGRĮŽTA

Kelionės išpūdžiai

ANTANAS RUBŠYS
MANHATTAN COLLEGE

11

Egipto jau būta seno žiløj senovėj. Kai Jėzus gimė Bet-lieju, Egiptas jau didžiavosi 3500 metų žilumu. Kai Mozė vedė izraelitus per dykumą, Egiptas jau turėjo poros tiks-tantmečių senumo miestus.

Nūdien žydų politikai giriasi ir skundžiasi, kad jų protėviai Egiptui pastatė piramides ir tai be deramos algos. Tai nėra tie-sa. Piramidės tuo metu jau buvo spėjusios apgriūti.

Egiptas žydėjo kai Romas ir Remulas tebegyveno lūšnoj Ti-berio upės kilpoje. Romėnų ir graikų turistai prieš 2000 metų jautėsi panašiai, kaip mes dabar jaučiamės Romoj arba Atėnuose.

Kas yra Egiptas?

Pažįstam daug senų ir nuosta-bių turtų. Jos apreiškia didelius žmonijos laimėjimus. Kas pada-ro Egiptą itin svarbų ir pa-trauklų?

Egiptas Žemės istorijoje, yra vienas iš pirmųjų, kuris, savo civilizacijos laimėjimų dėka, davė nuostabią žmogaus kultū-

ros apraišką. Dar daugiau! Egip-tas pajėgė savo laimėjimais džiaugtis ir naudotis daugiau negu 2,5 tūkstančio metų. Nėra žmonijos istorijoje kitos tautos, kuri galėtų panašiu rekordu di-džiūtiotis.

Ganta Egiptui buvo palanki. Žmonijos pirmūnai Mezopo-tamijoj gyveno ant lygumos. Neturėdami gamtos duotų sie-nų, jie arba gynėsi nuo kitų, arba juos puldinėjo. Palestina, kraštas tarp Egipto ir Mezopo-tamijos, turėjo būti tiltu arba koridorium smarkuoliam iš Rytų į Vakarus, arba iš Vakarų į Ry-tus. Tuo tarpu Egipte buvo visai kitaip. Dykuma, jūra ir Nilo kriokliai saugojo Egiptą. Jį užpulti nebuvo lengva.

Egiptiečiai palyginti jautėsi saugiai. Užuo vieni su kitais kariavę, jie kūrė grupines gy-venvietes ir bendromis jėgomis bandė pažaboti metinį Nilo pot-vynį žemės ūkiui. "Kur du stos, visados daugiau pada-rys..." Reikalas, noras ir išmin-tis būriuotis į vieną tautą bene

ir bus pats svarbiausias veiks-nys, kuris padaro Egiptą ilgaam-žį Žemės istorijoje.

Svarbiausias žingsnis į vieną tautą buvo žengtas jau XXXI a. prieš Kristų. Egipto aukštai-čiai — Nilo aukštupio gyvento-jai — ir Egipto žemaičiai — Nilo žemupio gyventojai — tapo vie-na Tauta, faraono Menes veda-ma. Šitaip egiptiečiai ant mūsų planetos tapo pirmąja žmonių grupe, pasiekusia tautinę savi-monę. Lotosas, aukštupio sim-bolis, ir papirusas, žemupio sim-bolis, buvo sujungti istorijos kūrimeui Nilo slėny.

Manethos, egiptietis kunigas istorikas, rašydamas apie 300-uosius metus prieš Kristų, savo tautos istoriją padalina į 31 di-nastiją: nuo faraono Menes XXXI a. iki graiko Aleksandro Didžiojo 323 m. prieš Kristų. Jau pirmųjų dviejų dinastijų metu Egiptas išsirutuliojo iš priešistorinės tamsos į istorijos šviesą.

Mum įprasta Egipto istoriją dalinti į Senosios karalystės (3100-2200), Tarpinės karalystės (2000-1800) ir Naujosios kara-lystės, arba Imperijos (1550-1100), laikotarpius su nuosmū-kio tarpais.

Naujoji karalystė, arba Impe-rija, yra svarbi Išganyimo istori-jai Senajame Testamente. Mat, 18-oji Imperijos dinastija davė faraoną Amenophis IV, arba Akhenaton (jo žmona buvo gražioji Nefertiti), su tariamu

monoteizmu ir Tutankhamum, jo žentą, kurio iškilūs kapo puoš-menys lanko šiuo metu Jungti-nes Amerikos Valstijas (New York Metropolitan Museum). Gi 19-oji dinastija yra Egzodo, arba Išėjimo iš Egipto, ir Įėjimo į Pažado Žemę — Kanaaną me-tas. Sethi I (1305-1290) ir Ra-meses II (1290-1224) buvo prie-spaudos ir Egzodo faraonai.

Po XI a. Egiptas liovė buvęs iškilia valstybe, nors faraonai ir toliau sėdėjo jo soste. Alek-sandras Didysis Egiptą su-graikino IV a.

Faraonas buvo Egipto tautos ir valstybės jungtis. Mat, jis bu-vo ne tik valdovas, bet ir die-vas. Užtat ir visagalis. Darnios

biurokratijos padedamas, jis ne tik valdė kraštą, bet ir davė jam prasmę. Darbininkai ir žemdirbiai buvo visagalės faraono valdžios rankos ir kojos.

Egipte žmogus pradėjo jam-zinti savo mintis ir atminties poreikius raštu. Gimė archyvai ir raštija. Su raštu atsirado ir reikalas skaičiuoti — aritmetika. Egiptas pažino tikslius įplaukų mokesčius, mokėjo išmatuoti žė-mės paviršių, pasverti daiktus ir apskaičiuoti laiką.

Medicina ne tik gimė, bet ir suklestėjo Egipte. Jo dak-tarai ir chirurgai, nors ir įmir-kę magikoj, buvo labai garsūs. Hipokratės iš Kos, Graikijoje, mo-derniosios medicinos tėvas (IV

Gizen. Sfinksas, fone Chefredren ir Mykerinos piramidės. Nuotr. kun. A. Rubšio

Kairas nemiega...

Naktį mum įprasta sulėtėti, nutilti, eiti miegoti. Naktis Kai-re nėra naktim, nes jo gatvės nuolat pilnos judraus ir triukš-mingo eismo. Oras atvėsta. Viduj tvanku. Gatvėse vėsiau. Atsi-veria ir namų langai. Pro juos ne tik girdi, bet ir matai, kad Kairas nemiega.

Priešais Čelubatra viešbutį, kitoj gatvės pusėj, stovi aukštas pastatas. Visas dvylikias aukš-tas sklydi šviesa. Per atvirus lan-gus girdžiu ir matau egiptietiš-kas vestuves: priėmimą, vaišes, šokių. Vestuvės didžiulės ir garsios. Svečių tarpe daug pa-auglių. Jaunieji sėdi. Svečiai at-vyksta grupelėmis (matyt, šei-momis) ir eina jaunųjų sveikin-ti, dovanas nešdami.

(Bus daugiau)

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
visiems parapijiečiams ir Darbininko skaitytojams linki

Kun. A. PETRAUSKAS, klebonas
Kun. VYTAUTAS PIKTURNA
ANGELŲ KARALIENĖS PARAPIJA
Brooklyn, N. Y.

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga
nuoširdžiai sveikina visus parapijiečius

Kun. JONAS PAKALNIŠKIS, klebonas
Kun. ANTONAS RAČKAUSKAS
APREIŠKIMO PARAPIJA, Brooklyn, N. Y.

Kristaus Gimimo šventėje
Ramybės ir Taikos visiems parapijiečiams linki

Kun. PRANAS BULOVAS, klebonas
Kun. STASYS RAILA
Prel. J. BALKŪNAS, P.A., klebonas emeritus
V.J. ATSIMAINYMO PARAPIJA
Maspeth, N. Y.

Sirdingai sveikiname visus parapijiečius, geradarius bei draugus,
sulaukus

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų

Kun. BRUNO KRUZAS, klebonas
ŠV. JURGIO PARAPIJA
Brooklyn, N. Y.

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga
Ramybės ir Taikos
visiems parapijiečiams linki

Kun. JURGIS GURINSKAS, klebonas

VILNIAUS AUŠROS VARTŲ PARAPIJA
New York, N. Y.

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų
Naujų Metų
linkiu visiems parapijiečiams

Rt. Rev. Msgr. VITAS J. MARTUSEVIČIUS
Kun. PRANAS I. JARAŠKA
ŠV. JURGIO PARAPIJA
Philadelphia, Pa.

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
linki ir sveikina

Kun. E.A. WASSEL
klebonas

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA
Philadelphia, Pa.

Sveikindamas savo parapijiečius linkiu linksmų
Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

Kun. JURGIS D. DEGUTIS
klebonas
Kun. KAJETONAS SAKALAUSKAS
ŠV. ANDRIEJAUS PARAPIJA
Philadelphia, Pa.

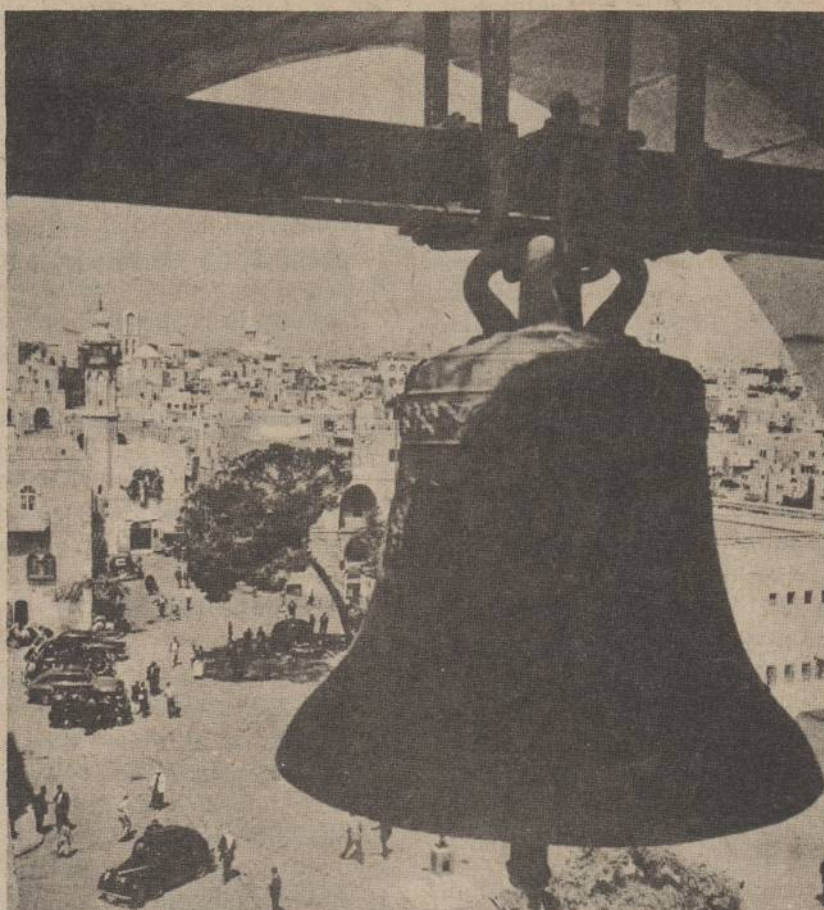
Maloniai sveikinu visus parapijiečius
Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga
linkėdamas geriausio pasisekimo ir Dievo globos

Kun. WALTER KARAVECKAS, klebonas
ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA
Pittsburgh, Pennsylvania

Giedraus Kalėdų džiaugsmo linkime
visiems parapijiečiams

Kun. KESTUTIS R. BALČYS, klebonas
Kun. A. GRIGAITIS

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA
Amsterdam, N. Y.

Betliejaus varpas

DAŽNAI PRISIMINTINA TIKROVĖ

Vėl švenčiam atsiminimą įvykio, kuris yra ir bus visų laikų žmonėms savas ir aktualus.

Gyvendamas žmonių tarpe, Kristus parodė, kaip arti yra Dievas. Žmogaus prigimtis tai jaučia labiau, negu daugelis gali suvokti protu. Dievas žmonėms yra taip artimas, kad, anot šv. Pauliaus, jame gyvenam, judam ir esam (Apd. 17, 28). Su Dievu gyvenančio ir paprasčiausio žmogaus darbus Dievas taip laimina, kaip žemėn pasėtą sėklę: iš jos mažytės išauga augalas, žiedai, vaisiai. Daugeliu atvejų tikintis gali sakyti: Visa galiu tame, kuris mane stiprina (Fil. 4, 13). Jeigu Dievas su manimi, kas prieš mane? (Rom. 8, 31).

Su šiais žodžiais prisimenam tuos mūsų brolius ir seses, kurie Rusijos komunistų vergijoje nenusigąsta nei grasinimų, nei kančių, net nei mirties, o viską pakelia didvyriškai, nes gyvena su Dievu. O be jo negalim nieko padaryti (Jon. 15, 5).

Taip, žmogus gyvena ir veikia ir be Dievo. Bet kokios to pasekmės! Pietų Amerikos vienuolis Carlo Coretto teisingai rašo, kad mūsų laiko visi ir visur buvę ar dar esą diktatoriai davė tiek, kad, jeigu jų vietoj būtų valdę nepilnamečiai vaikai, tai žmonijai būtų buvę nepalyginti geriau. Vaikai nebūtų išžudę milijonų nekaltų žmonių, nebūtų pristeigę pragariškų kančių stovyklų, būtų leidę reikštis ir patarti išmintingesniems už save, būtų davę žmonijai daugiau gero, negu pilni ambicijos, o mažos išminties diktatoriai.

Nutolus nuo Dievo, ir individo, ir šeimos, ir visuomenės gyvenime įsigali klaidinanti ir griauianti dvasia.

Kristaus gimimo prisiminimas ir tų švenčių dvasia tesuartiną kiekvieną labiau su Kristum. Visiems linkiu ateinančiais 1979 metais patirti daug Dievo palaimos.

Vysk. Vincentas Brizgys

O, PRAGYSKIT, VISOS ŽEMĖS GALIOS!

*Tau ateinant, ir žvaigždės sujudo,
nors žemė miegojo, tik piemenys budo,
gyvuliai atrajojo.*

*Gal ir aš esu iš tų piemenų,
o širdis prakartė,
kad ir šiandien, kaip prieš tūkstantmečius,
gimei manuje.*

*Netiesa, kad negrižtamai esi iš mūs išėjęs!
Ir neregiai juk jaučia saulę.
Juk ne šuntakiais, o Viešpatie,
ir šiandien pas mane esi atėjęs.*

*Tavo kelio švento, Tavo meilės kelio,
kur kentei Golgotą, nieks nesunaikins.
Amžiai nusilenkia Gimusiam Vaikeliui,
Dykumos prabyla, kaip Sibiro taigos.*

*Nors ant žemės audros, ašaros bei kraujas,
o pragyskit šiandien, visos žemės galios!
Prasivėręs dangų, šypsos mums Vaikelis.*

Butkienė

Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnyba
linki visiems
Dievo gausiausių malonių Šv. Kalėdų proga.

Kun. K. Pugevičius,
Reikalų Vedėjas

SVEIKINAME!

Nuotaikingų Šv. Kalėdų ir sėkmingų Naujų Metų – 1975 Metų visiems geradariams, rėmėjams. Tikintieji Lietuvoje perduoda savo sveikinimus ir padėką visiems, kurie juos atsimena, užtaria ir gelbsti savo maldomis, minėjimais ir aukomis..

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos Valdyba,
Vysk. Vincentas Brizgys, pirm.

Kun. Kazimieras Pugevičius, reikalų vedėjas

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
linkiu visiems parapijiečiams

Kun. JONAS RIKTERAITIS, klebonas
ŠV. ANDRIEJAUS PARAPIJA
New Britain, Conn.

Kalėdų švenčių proga sveikinu mielus parapijiečius,
linkėdamas visiems Dievo palaimos bei globos.

Kun. JURGIS VILČIAUSKAS, klebonas
Kun. JONAS MOSKUS
Kun. PAULIUS P. SABULIS
Kun. JONAS RUOKIS
ŠV. JUOZAPO PARAPIJA
Waterbury, Connecticut

ŠV. JUOZAPO PARAPIJOS KLEBONAS
linki visiems parapijiečiams
linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

Kun. JONAS D. ŽUROMSKIS
klebonas
Lowell, Massachusetts

Linksmų šventų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
linki visiems parapijiečiams

ŠV. JURGIO PARAPIJOS
klebonas
Kun. ALBERTAS ABRAČINSKAS
Norwood, Massachusetts

Nuosirdžiai sveikiname visus parapijiečius, sesėles mokytojas,
chorą su jo vedėju, visus parapijos rėmėjus ir linkiu visiems
džiugių Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų.

Kun. SIMONAS V. SAULĖNAS
klebonas

Kun. JONAS KLIMAS
NEKALTO PRASIDĖJIMO PARAPIJA
Cambridge, Massachusetts

ŠVČ. TREJYBES PARAPIJOS KUNIGAI
maloniai sveikina visus parapijiečius
Kalėdų šventės

Kun. JUOZAS J. MATUTIS
klebonas

Hartford, Connecticut

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS
klebonas nuosirdžiai sveikina mielus parapijiečius,
sulaukus linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
linkėdamas visiems Dievo palaimos bei globos.

Kun. JUOZAS BUCEVIČIUS
Kun. FRANCIS SPENCER
Nashua, N. H.

Linkime savo mieliems parapijiečiams
linksmų Kalėdų švenčių!

Kun. ALBINAS F. JANIŪNAS
klebonas

ŠV. PRANCIŠKAUS ASYŽIEČIO PARAPIJA
Lawrence, Mass.

Kalėdų švenčių ir Naujų Metų sulaukus
nuosirdžiai sveikinu visus parapijiečius

Kun. PETRAS SHAKALIS, klebonas

Brockton, Massachusetts

BE RAMPOS SU ŠVIESOMIS IR BE DEŠRŲ SU KOPŪSTAIS

BALTIMORE, MD.

Kartais atrode, kad lengviau dramblui per adatos skylutę išlįsti nei literatui pasirodyti Baltimorės lietuvių auditorijai. Net ir pavasarį LB kultūros tarybos kreipimasis apmokėti kelių rašytojų sukaktuvininkų kelionės išlaidas, jei jie būtų kviečiami, nerado jokio atgarsio Baltimorėje.

Tai visiškai nereikia, kad ši kolonija būtų apsnūdusi. Anaiptol, koncertų ir parengimų čia apstu, nes kiekviena organizacija, norėdama parodyti savo gyvastį ir pasipildyti išda, po vieną surengia. Visa blogybė, kad organizacijų valdybos, atrodo, yra įsitikinusios, jog Baltimorės lietuvis tenori tik duonos ir žaidimų. Tad programų atlikėjais kviečiami dainininkai ir šokėjai kurie neleis tautiečiam nuobodžiauti prie tauriaisiais gėrimais ir sočiu, lietuvišku maistu apkrautų stalų. Be to, ir pokalbis prie stalo įmanomas: nereikia tylos, ko tikriausia pageidautų dailiojo žodžio perdavėjai. Kai kurie tokie dainininkai kviečiami Baltimorėn net po trejetą kartų, nespėję net repertuaro atnaujinti. Kartais net nežinia, ar jie kviečiami, kad daugiau publikos sutraukia, ar kad mažiau trukdo puotaujantiems.

Vis dėlto ši rudenių kažkoku būdu įvyko pasikeitimas. Vietinio ALT Sąjungos skyriaus parengime tarp dainininkų pasirodė ir dailiojo žodžio menininkė Izabelė Žmuidzinienė iš Rochesterio, Tautiško Knygyno valdyba suruošė kultūrinę popietę, pasikviesdama iš Chicago poetą Kazį Bradūną, o lapkričio 26 Baltimorės Lietuvių muziejaus valdyba suruošė poezijos popietę! Pastarieji rengėjai neieškojo svetimų dievų; pasitenkino Baltimorėje ir apylinkėse gyvenančiais literatais.

Poezijos popietę muziejaus patalpose atidarė aktorius Jonas Kazlauskas Nykos-Niliūno "Rudens fragmentu", atidarymo žody pabrėždamas, kad nėra čia scenos, nei ramos, nei prožektorių, bet yra poetas ir jo kūryba. Pristatęs programos atlikėjus — Nadą Rasteni, Jurgį Blekaitį, Antaną Vaičiulaitį, Juozą Palubinską ir Aleksandrą Radžių, apgailestavo, kad negali dalyvauti Stasė Šakytė-Surdo-kienė, kuri išvykusi į Floridą atostogų, o kitas baltimorietis, Nyka-Niliūnas, niekada poezijos viešai neskaitęs, nepakeitė savo nusistatymo ir šiuo atveju.

Pirmuoju pasirodė adv. Nadas Rastenis, mūsųose labiau žinomas "Anykščių šilelio" ir "Metų" vertimais į anglų kalbą, bet kitataučių atžymėtas ir pagerbtas už savo poeziją anglų kalba. Nors peržengęs 87-uosius metus ir fiziškai nestiprokas, bet žmonos Julijos padedamas, vis tebekuria. Ir čia, apibūdinęs savo gyvenimo nueitą vagą, pakvietė žmoną savosios poezijos skaitymui anglų ir lietuvių kalba. Nado Rastenio lietuviškoji poezija kalbos ir eiliavimo atžvilgiu nukėlė klausytojus į lietuvių literatūros pradžią, lyg ir sudarydama įžangą tolimesnei programai.

Antruoju buvo pristatytas režisiorius rašytojas Jurgis Blekaitis. Gimęs prieš 61 metus Suomijoje, dabar dirbąs Amerikos Balse Washington, Jurgis Blekaitis atrodo bene dešimčia metų jaunesnis. 1954 išleidęs eilėraščių rinkinį "Vardai vandenims ir dienoms", čia pasirodė su pluoštu naujų eilėraščių ruošiamam naujam rinkiniui. Jų tematika sukosi nuo lengvos simbolikos, lyg ir apdengtos humoru ir satyra, iki gilių lyrikos, kaip "Sėptyni Nemunai", išspaudusios ašaras klausytojams.

Antanas Vaičiulaitis, neseniai išėjęs į pensiją iš Amerikos Balso lietuvių skyriaus viršininko pareigų, pasirodė ne su poezija, bet su novele "Ežerai". Vaičiulaitis visada stebina savo paprastumu kalboj, atrodo, tartum dėlioja žodžius sakiniui, bet

jo raštų kalba tokia vaizdinga, sodri ir išdalinta, lyg ne to paties žmogaus. Ir savo novelę skaitė jis paprastai, tartum pasakodamas, bet tas netrukė klausytojui nusikelti į lietuvišką sodžių prie ežero, šypsotis iš Uršulės, "neturinčios ausies" dainai, pergyventi jos šliuozimą lūžtančiu ežero ledu pas sergančią mamulę ir vėliau kartu su Uršule svarstyti, ar pasirinkti tik širmi turintį Viktorėlį, ar žemių turintį ir ne su tokiais pavojingais sluotažiais Motiejų Tilviką.

Aleksandras Radžius, visai jaunas pensininkas, Vokietijoje išleidęs eilėraščių rinkinį vaikams, gi Amerikoje — dvi astronominės tematikos poezijos knygas, čia pasirodė su trimis eilėraščiais. Du iš jų apie erdves ir planetas, o trečiasis — autorius prisiminimas iš Lietuvos, apie liaudies dailininką Vameli, Chicagoy gyvenančio dailininko Kazio Vamelio tėvą.

Kontrastu Aleksandro Radžiaus ramiam, tyliam deklamavimui, nes, jo žodžiais jis įpratus tik sau pačiam deklamuoti,

pasirodė paskutinis programos dalyvis — aktorius Juozas Palubinskas. Tebeturįs galingą balsą, puikią tarseną, jis atmintinai perdavė Nykos-Niliūno "Išduotė medį", Kazio Bradūno "Svilpynę" ir savo ir Jurgio Blekaitio buvusio mokytojo Balio Sruogos veikalo "Kazimiero Sapiegos" ištrauką — Sapiegos monologą. Stebint aktorių Palubinską, artėjantį į 69-uosius metus, nepaprastai gaila, kad Amerikoje tiek mažai pasinaudota jo didžiu talentu. Gal čia buvo kalta Baltimorė, nesubūrusi teatrinių pajėgų, gal ir paties aktoriaus neveržlumas, dalinai ir apsnūdimas, kad jis taip retai tepasirodė kitose kolonijose. Nesturim jo įrašų plokštelėse, tik vieną kitą atsiktiktinai pagautą nuotrupą mėgėjišku magnetonu.

Ši poezijos popietė buvo baigta Baltimorės Lietuvių Muziejaus kuratoriaus Algimanto Grintalio padėkos žodžiu programos atlikėjams ir visiems atsilankiusiems. Vis dėlto didžiausia padėka tenka muziejaus valdybai už šio kultūrinio renginio suruošimą kultūrinei popietei.

Tektų pažymėti, kad Baltimo-

rės Lietuvių Muziejus tai jauniausia institucija Baltimorėje. Nors oficialiai laikoma, kad muziejus įkurtas ir tvarkomas Baltimorės lietuvių organizacijų, bet iš tikrųjų tai trijų asmenų — Algimanto Grintalio, Kristinos Česonienės ir Elenos Okienės — iniciatyvos ir užsispyrimo vaisius. Apie muziejų arba, geriau tariant, pastangas tapti muziejum gal teks ateity parašyti, bet čia paminėtų jaunosios ir vidurinės kartos asmenų pastangos praturtinti Baltimorės lietuvių kultūrinį gyvenimą yra sveikintinos ir turėtų būti Baltimorės lietuvių remtinos.

Tiesa, suruoštoj poezijos popietėj susirinko tik apie 50 žmonių, bet juk negalima norėti, kad Baltimorės lietuvis, per porą dešimtmečių atpratintas nuo rimtesnės kultūrinės programos be dešrų ir kopūstų, staiga pradėtų tuo masiškai domėtis. Pažymėtinas, kad mūsų poezijos mylėtojų tarpe matėsi ir grynai amerikietė, sunkiai lietuviškai suprantanti, vyrų choro Dainos ir moterų choro Baltijos vadovė Cheryl Toboll. Taip pat paminėtini ir du jaunuoliai, tai Daiva Buivytė ir Mark Buda.

Juozas Gaila

Baltimorėje po surengto literatūros vakaro. Iš k. Antanas Vaičiulaitis, Jonas Kazlauskas, Nadas Rastenis, Julė Rastenenė, Jurgis Blekaitis, Juozas Palubinskas ir Aleksandras Radžius.
Nuotr. Alg. Grintalio

Lietuvių išelvių spaudoj

KĄ PASAKĖ POPIEŽIUS?

Lietuviškoj spaudoj, pokalbiuose ir laiškuose ne kartą teko pastebėti susirūpinimą dėl popiežiaus Jono Pauliaus II inauguracinių iškilnių metu užsiminimo apie Aušros Vartus. Dažnai cituojama netiksliai amerikiečių spaudos informacija. Iš tikrųjų gi popiežius citavo Adomą Mickevičių, kurį daug kas laiko lietuviu.

Čia Darbininko skaitytojam ištisai pateikiama Europos Lietuvio informaciją tuo klausimu (Nr. 48-1438, 1978 gruodžio 5). — Red.

Popiežius Jonas Paulius II, sakydamas spalio 22 d. Romoje inauguracinį pamokslą, kalbėjo itališkai ir dešimčia kitų kalbų, tarp kurių — savo gimtąja lenkų kalba. Pasakė taip pat kelis

sveikinimo žodžius lietuviškai.

Po tos kalbos mūsų spaudoje pasirodė politiniai komentarai dėl lenkiškai pasakyto sveikinimo, nepacitavus tiksliai popiežiaus pasakytų žodžių. Todėl, norėdami reikalą išaiškinti, gavome Vatikano savaitraštį L'Osservatore Romano (1978. XI. 2), iš kurio padarėme lenkams pasakyto sveikinimo vertimą. Jis buvo toks:

"Kreipiuos į jus, mieli tautiečiai, maldininkai atkeliavę iš Lenkijos, broliai vyskupai su jūsų didingu Primatu priešakyje, kunigai, Lenkijos religinių kongregacijų seserys ir broliai — į jus, Lenkijos atstovai iš viso pasaulio.

Ką turiu pasakyti jums, atvykusiems iš mano Krokuvos, iš Šv. Stanislovo Sosto, kurio ne-

vertu įpėdiniu buvau per keturiolika metų? Ką turiu jums pasakyti? Ką jums nepasakysčiau, išbluktų į nereikšmingumą, palyginus su tuo, ką jaučia mano širdis, ką jaučia jūsų širdys šiuo metu.

Tad palikime žodžius nuošaliai. Tepalieka tikrai didi tyla prieš Dievą, tyla, kuri virsta malda. Prašau jus: būkite su manimi! Jasnoje Guroje ir visur. Nenustokite būti su popiežium, kuris šiandien meldžiasi poeto žodžiais: "Panelė Švenčiausia, Jasnos gynėja Čenstachavoje ir Aušros Vartuose šviesa".

Ir tais pat žodžiais kreipiuosi aš į jus šiuo ypatingu metu."

Čia reikia pažymėti, kad popiežiaus pasakyti žodžiai yra iš lenkų kalba sukurto Adomo Mickevičiaus poemos "Ponas Tadas". (Panno Święta, co Jasnej bronisz Czestochowy J w Ostrej swieczisz Bramie.) Jasna Guru yra žinomiausia Lenkijos katalikų šventovė Čenstachavoje. Pagal Lenkijoje žinomą legendą, Švenčiausioji Panelė apgynusi Jasnos Guros šventovę nuo švedų puolimo. Panelė Švenčiausia taip pat šviečia Aušros Vartuose Vilniuje.

Praeitą sekmadienį, kalbėdamas į maldininkus Šv. Petro aikštėje, Romoje, Jonas Paulius II pažymėjo, kad Bažnyčia neužsiima politikavimu ir nėra susirišusi su jokia politine santvarka. Tą taisyklę, — paaiškino popiežius, — patvirtino Vatikano sonodas.

Bet, — toliau sakė Jonas Paulius II, — Bažnyčia negali užmiršti "tų mūsų brolių, kurie yra persekiojami ir net nuteisiami mirtimi, jeigu ne fizine, tai pilietine už tai, kad praktikuoja savo tikybą, už tai, kad skelbia tiesą, už tai, kad gina teisingumą."

Kristaus Gimimo šventėje nuoširdžiai sveikina

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS
kunigai

Prelatas JONAS A. KUČINGIS, klebonas
Kun. ALGIRDAS OLŠAUSKAS

Los Angeles, Calif.

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų sulaukus
Ramybės ir Taikos visiems parapijiečiams linki

Prelatas JONAS J. SCHARNUS, klebonas
Kun. VLADAS KARALEVIČIUS

SV. TREJYBĖS PARAPIJA
Newark, N. J.

Kalėdų švenčių sulaukus Ramybės ir Taikos
visiems parapijiečiams linki

Kun. V. DABUŠIS, klebonas

Kun. J. KINTA, kleb. emeritus
Paterson, N. J.

SOPULINGOS DIEVO MOTINOS PARAPIJOS
Kearny, N. J.

Kunigai sveikina ir linki linksmy Kalėdų švenčių
ir laimingų Naujų Metų

Kun. DOMININKAS POCIUS
klebonas

Kun. A. ŽEMEIKIS

Rochesterio Šv. Jurgio lietuvių parapija
Sveikiname visus parapiečius, organizacijų vadovus ir pranciškonų rėmėjus. Parapijos kunigai:

T. JUSTINAS VAŠKYS, O.F.M.
T. GABRIELIS BALTRUŠAITIS, O.F.M.
Kun. ANTANAS PETRAUSKAS

Nuoširdžiai sveikina su Šv. Kalėdom
ir linki daug laimės Naujuose Metuose

Kun. P. ŽEMEIKIS, klebonas
Kun. J. PRABULICKAS

Elizabeth, N. J.

Kristaus gimimo šventėj

Ramybės ir Taikos visiems parapijiečiams
ir Darbininko skaitytojams linki

Kun. A. MATULIS

Bayonne, N. J.

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų Metų
linkiu visiems buvusiems parapijiečiams, Darbininko skaitytojams
ir geradariams bei pažįstamiems

Rt. Rev. Msgr. P. M. JURAS, P.A.
klebonas emeritus
Putnam, Conn.

Kun. ANTANAS MICIŪNAS, M.I.C.
Kun. BENJAMINAS UŽDAVINIS, M.I.C.

Nuoširdžiai linki Šv. Kalėdų ir laimingų
Naujųjų Metų!

Šv. Kazimiero parapija
WORCESTER, MASS.

Linkiu buvusiems parrapiečiams ir visiems pažįstamiems
linksmų Kalėdų ir Naujų Metų!

Kun. ALFONSAS B. JANONIS, emeritas
Pocasset, Mass.

KALĖDOS VILNIUJE PRIEŠ 60 METŲ

(atkelta iš 3 psl.)

slapčiomis turi savo "valdžias" susitaisę ir save pripažinti neprašys, neįkalbinės, kaip Laikinoji Valdžia kad darė, tik pareikalas. Gaili žento, gaili varškės.

Vilnius neramus: bolševikai čia taip pat. Visi jų nenori ar bent dedas nenorį, pradedant nuo dešiniojo krašto ir ligi pat kairiajam, ko tik, ko tik nepasiekiant paties Eiduekičiaus, Domaševičiaus ir Markauskio. Kone visi, visą laiką praverę, begriaudami Lietuvos Valsybės Tarybą, dabar griebiasi vieno žmogaus diktatūros: vieni "legalių" kelių, Tarybos įgaliojimu, kad neiširtų bent tai, kas jau padaryta naujai statomos

valstybės pamate; kiti keliu priešingųjų Tarybai žmonių. Ir čia patys save pabaigs susieti.

Vilnius neramus; bolševikai čia pat. Netikras rytojus. Šimtų šimtai svyravimų. Yra ko nuliūsti; gi pasikliauti kuo tikru, nebėra; nebent vienu Gimusiuoju Dievo Pasiuntiniu, kurs meilės ir ramybės atnešė žmonėms geros valios. Mėginkime gi, Lietuvos Piliečiai, nors pavojaus valandai papūti Broliais; nors gi tik žmonėmis geros valios, kurie jei dabar dar nesukalbami, tai tegu parodo, kad gali būti, bent nebe ilgai betrukus, sukalbami.

Šventosios Nakties, Kūčių ramybė tenuraminie mūsų širdis!

Kun. J. Tumas—Vaižgantas
(Raštai, I tomas, Kaunas, 1922)

Los Angeles lietuvių operetės ansamblis spalio 29 ir 30 pastatė muzikės Onos Metrikienės sukurtą muzikinę legendą "Gilandą". Režisavo aktorius Algimantas Žemaitaitis. Nuotr. L. Kanto

DAIL. JURGIO JUODŽIO MENAS TĖVYNEI LIETUVAI

Laiminga tauta, kuri turi talentingų asmenybių — dailininkų, muzikų, poetų, rašytojų, skiriančių savo kūrybą tėvynei, jos vardo išgarsinimui ir jam žinimui istorijoje.

Vienas iš tų patriotine tematika kuriančių yra dailininkas Jurgis Juodis. Jis supranta savo, kaip menininko, didžiąją misiją kurti išliekančios vertės kūrinius, kurie primintų pasauliui lietuvių tautą. Vedamas didelės meilės Lietuvai, savo duoklę jai ir atiduoda. Stiprinti tautinę idėją, kelti tautinę savigarbą, vaizduoti garbingą Lietuvos praeitį ir tragišką dabartį jis pasirenka svarbiausiu tikslu.

Jo švenčiama 60 metų meninio darbo sukaktis skiriama Lietuvos laisvės atgavimo 60 metų sukaktiui atžymėti.

Dail. Jurgis Juodis keistu sutapimu gimė tais metais, kai mirė mūsų didysis tautos genijus M. K. Čiurlionis — 1911 spalio 22. M. K. Čiurlionis dail. Juodžiui turėjo didelės įtakos ir yra vienas iš jo labiausiai mėgstamų didžiųjų dailininkų. Juodis, panašiai, kaip Čiurlionis, ieško giliosios pasaulio Kūrėjo minties. Kreipia žvilgsnį į beribes erdves, žvaigždynus — kosmosą. Dail. Juodžio istorinė, mitologinė, tautinė tematika įgau-

na mistinį, metafizinį charakterį. Saulės šviesos atspindžiais, apskritimais, elipsėmis supamas oras įgauna spalvą, judesį, dimensijas, nusitęsiančias į beribę. Koloritas labai sudėtingas savo intensyvumu, šiltos ir šaltos spalvos skamba stipriu diapazonu.

Dail. Juodis yra savitas kūrėjas individualistas. Kiekvienas jo kūrinys giliai išgyventas, išmąstytas. Savo pašamonėję pagavęs temą, kūrėjas ilgai ją studi-

juoja. Ilgai nerimsta, kol spalvingoji kompozicija subręsta, susiformuoja jo dvasiniame pasaulyje ir gimsta drobė.

Kodėl dailininkas kuria vienu ar kitu stiliumi?

Jurgis Juodis gimė Suvalkijos ūkininko šeimoje, Kebliškių kaime, Pakuonio valsčiu, Darsūniškio apylinkėje, prie Nemuno krantų.

Nuo pat mažens mėgo žirgus, kurių tėvo ūky netrūko. Juos ganydamas Nemuno pakrantėje,

tarta prisiminti atvirukais ir kūrybiškai, simboliškai susijungiant į vieną lietuvišką šeimą. Mūsų sergantieji — Marijona Ramanauskienė, Ona Norkūnaitė ir Vincas Biknaitis.

Vasario 16 minėjimas bus vasario 18.

Apylinkės metinis susirinkimas kviečiamas kovo 11, tuoj po lietuviškų pamaldų.

Bostono etnografinis ansamblis kovo 24 rodysis mūsų kolonijoj. Pasirodymą ruošia LB apylinkės valdyba. Ansamblio vadovė — Gita Merkevičiūtė-Kupčinskienė, mūsų kolonijoj augusi, liuanistinė mokyklą mokiusi, vėliau pati jį mokytojavusi, tautinius šokius šokusi ir įvairioji kitų lietuviškojo veikloje dalyvavusi Newhaveniečiai. Gita savinamės. Užtat Connecticute pirmą sykį pasirodys su savo gražiai lietuviškos spaudos įvertintu ansambliu, kuris atkurs tradicines lietuviškas vestuves. New Havenas yra Gitos tėviškė — čia gyvena jos tėvai.

Kun. A. Karalis, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas, per

ANGLIJOS LIETUVIAI RUOŠIASI KONGRESUI

Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas sparčiai artėja. Su jaunimu iš viso pasaulio kartu vyks ir vyresnieji aplankyti senosios Europos. Kongresui talkinti D. Britanijoje yra sudarytas komitetas, kuris yra pasiryžęs, kiek sąlygos leis, padėti visiems, atvyksiantiems į Londoną su jaunimo kongreso dalyviais, pavieniui ar grupėmis.

Londonas šiuo metu yra pasidarys labai turistiniu miestu, labiausiai mėgstamu amerikiečių. Vasaros metu jis yra perpildytas turistais. Visi, kurie numato čia atvykti jaunimo kongreso metu, jau dabar turėtų susirūpinti viešbučių užsakyimu. Jaunimo grupė, kurios numato dalyvauti kongrese, o norėtų apsigyventi pigiai, būtų galima pasinaudoti Londono universiteto bendrabučiais, bet reikalinga daryti rezervacijas jau dabar.

Pagalbinis komitetas numato surengti svečiam iš užsienio išvyką iš Londono, kaip į Lietu-

mėtydavo akmenukus į Nemuną, grožėjosi bangų žaismu, apskritimais, spiralėmis... Iš pasigėrėjimo ir džiaugsmo sušukdavo, ir šauksmo aidas, kaip tos bangos, oro srovėjė tildavo ir pranykdavo kažkur toli horizontu...

Tie nuostabūs reiškiniai giliai įsirėžė pašamonėję, gal ir buvo faktoriai, paveikę ateities dailininko stilių.

Jurgis Juodis augo su kreidos gabalėliu ir pieštukais rankose ir su jais jau niekada nesisėkė.

Gimnazijoj tapybos pradų supratimą jam davė piešimo mokytojas dail. V. Kašuba. Baigęs gimnaziją, neilgam įstojo į meno mokyklą Kaune. Vėliau kurį laiką studijavo dail. J. Vienožinskio meno studijoj. Besimokydamas pas dail. Vienožinskį, išlaikė egzaminus į ketvirtą kursą meno mokykloj, toj pačioj, kur buvo pradėjęs mokslą.

Deja, mokslo tęsti neteko, nes įstojo savanorių į Lietuvos gusarų pulką. Vėliau pateko į karo mokyklą, kurioj įstojo į aviacijos skyrių. Baigęs karo mokyklą leitenantu, visą laisvalaikį skyrė menui.

Atvykęs į Ameriką, naktimis dirbo fabrike, o dienomis tęsė meno studijas "Famous Artists School", Westport, Connecticut. Čia ir įsigijo menininko diplomą, maždaug po 35 metų meno studijų su pertraukomis.

Toliau tekalba už dailininką jo paties sukurti darbai.

Aldona Valis

pusantrų klebonavimo metų parapiją daugeliu atvejų praturtino. Be antradienio vakaro novelių, spalio 22-27 vakarais buvo šešių dienų novena į šv. Judą, Rožančių, Švč. Marijos litaniją kalbėjo ir pamokslus sakė lenkas kun. Julian, pasaulietis. Žmonių lankėsi gausiai. Parapijos finansinis stovis šiemet labai pagerėjo iš dviejų "Club 25" renginių ir parapijos pietų. "Klubas 25" vėlesnės emigracijos lietuviams mažai žinomas, bet ankstyvesnių parapijiečių buvo praktikuojamas, tik ne mūsų parapijoj. Šiuo metu yra formuojamas jau trečias. Šioj srity daugiausia dirba "čiagimiai" lietuviai. Prie klubo priklauso lietuviai ir ne-lietuviai, net neparapičiai. Pirmuosius du klubus organizavo ir vedė Helen Case, o trečią organizuoja Ona ir Antanas Kordorskai. Kitas netolimos ateities klebono projektas — suorganizuoti Lietuvos vyčių kuopą.

Dr. Elona Vaišnienė, mūsų apylinkės narė, paskirta komisijos nare prez. Carterio administracijoj.

Albina Lipčienė

SU VISŲ LIETUVIŲ MINTIMIS BEI TROŠKIM AIS

Kalėdų nakties varpam paskelbus džiaugsmingą Kristaus gimimo žinią, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba sveikina visus geros valios lietuvius plačiame pasaulyje ir jungs su jais savo mintimis bei troškimais.

Praejusieji metai mūsų išeivijos gyvenimą nuskaidrino gausiomis Pasaulio Lietuvių Dienomis Toronte. 1979-ieji metai praeis IV-ojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso ženkle, kai jaunimas, suplaukęs į senutę Europą, ieškos aiškesnio ateities kelio savo tautinei priklausomybei išlaikyti. Tie metai mūsų tautai bus ypatingi ir Vilniaus universiteto 400 metų įkūrimo sukaktim.

Tačiau didžiausios mūsų pastangos turės būti kreipiamos į pavergtos tautos balsą, kuris prašo besąlyginės mūsų paramos kovoj už savo laisvę, tikėjimą ir pagrindines žmogaus teises. Tepadeda Aukščiausias mum šiame darbe!

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba

Kristaus gimimo šventės palaima tesuteikia ramybės geros valios žmonėms, o Naujų Metų dienos teaušta šviesios, viltingos ir bendruomeniniams darbais prasmingos.

Telaimina Visagalis mūsų pastangas dėl ilgesnio tautinio išlikimo ir tesutrupina pavergtos Lietuvos kančias.

JUNGTINIŲ AMERIKOS VALSTYBIŲ
LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS
KRAŠTO VALDYBA

JAV LB Kultūros taryba sveikina su šv. Kalėdom ir Naujais 1979 metais visus mūsų kultūrininkus, žurnalistus, rašytojus, dailininkus, muzikus, aktorius, mūsų lituanistus, mokslininkus ir aplamai kultūrinio baro darbininkus, sėjančius lietuviškos kultūros sėklą, kad ji nešty brandaus derliaus mūsų tautai ir tėvynei.

Bendras švenčių džiaugsmas tesujungia mus bendram darbui dėl Lietuvos. Kalėdose tikime, kad Dangus padės pasiekti naujo Lietuvos laisvės užgimimo, o Naujieji 1979 metai bus našesni išlaisvinimo vaisiais. Švenčių proga sveikindami pavergtos tėvynės brolius, Sibiro kankinius ir lietuvių išeivius vakaruose, tikime, kad švenčių rimtis mus dar labiau jungs į vieningą laisvės kovų sūkurį.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

Jaunimo kongreso ruošos komitetas tarėsi su PLB ir PLJS

Huettenfelde, Vak. Vokietijoje, lapkričio 25-26 IV pasaulio lietuvių jaunimo kongreso ruošos komiteto posėdy, šalia to komiteto narių, dalyvavo PLB vicepirm. V. Kleiza ir PLJS valdybos narės G. Juozapavičiūtė bei J. Šeškutė. Keletui valandų į pasitarimus įsijungė Europos kraštų LB pirmininkai; J. Sabas iš Vokietijos, ponias Baltus iš Belgijos, dr. Kušlys iš Šveicarijos, St. Kasparas iš Didž. Britanijos ir kun. J. Petrošius iš Prancūzijos. Šiame posėdy buvo sudaryta galutinė IV PLJK sąmata ir susitarta įvairiais kongresą liečiančiais reikalais, ypač dėl registracijos.

Kongreso atstovai, dalyviai bei turistai registruojasi per savo krašto Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininką. Šiaurės Ameriką registruojasi tiesiogiai per finansų komitetą (IV PLJK registracijos centras), kuris yra Chicagoj. Registracijos terminas baigiasi vasario 16. Kongreso stovyklos anketa bus išdalinama kartu su registracijos anketa.

Kongreso atstovai dalyvauja kongreso stovykloj, studijų dienose ir visoj kitaj kongreso programoj. Kongreso dalyvis dalyvauja stovykloj, kongreso atidaryme bei uždaryme ir, jei nori, ekskursijoj po Europą. Turistas gali dalyvauti ekskursijose bei kongreso atidaryme ir uždaryme.

Atstovai ir dalyviai visus bilietus dėl ekskursijų ir parengimų gaus kongreso stovykloj. Iš anksto užsiregistravę turistai gaus kongreso atidarymo bilie-

tus IV PLJK būstinėj Londone (Lietuvių Namuose). Likusius bilietus (dėl uždarymo) gaus ekskursijos metu savo autobuse. Visi turistai bei svečiai, kurie neužsiregistravę iš anksto, galės bilietus gauti į parengimus prie įėjimo, jei jų tiks.

IV PLJK studijinė anketa jau paruošta. PLJS ryšių centras Chicagoj anketas išsiuntinė visų kraštų LJS pirmininkams. Pirmininkai toliau platins anketas savo krašto lietuvių jaunimui. Visas jaunimas, ir tie, kurie nevyks į kongresą, yra prašomas užpildyti šią anketa ir grąžinti savo LJS pirmininkui.

— Detroit, Mich., LB apylinkės Dievo Apaizdos Kultūros Centro salėj rengia Naujųjų Metų sutikimą. Šokiama gros Rimo Kaspučio vadovaujamas orkestras Romantika.

— Dr. P. Daužvardžio vardo jaunųjų žurnalistų stipendijų fondo ruošiamas spaudos balius įvyks sausio 27 Chicagoj, Martintike restoran salėse.

— JAV LB Vidurio Vakarų apygardos apylinkių pirmininkų ir valdybų suvažiavimas Chicagoj, Jaunimo Centre, įvyks sausio 28.

— Latvių Fondas, kurio pajamos ir procentai skiriama kultūros reikalams, šiuo metu turi 768 narius ir 391,000 dol. kapitalo. 1979 metų pradžioj iš procentų susidaręs 28,000 dol. pelnas bus paskirstytas pagal narių balsavimą.

MIRĖ DAIL. TEOFILIS PETRAITIS

Chicagoje gruodžio 18 po sunkios ir ilgos ligos mirė dail. TEOFILIS PETRAITIS. Anksčiau jis gyveno Elizabeth, N.J. Į Chicago nusikėlė prieš porą metų.

Buvo realistinės krypties dailininkas. Gimė 1896 lapkričio 7 Adomiškių kaime prie Marijampolės. 1919 baigė Liepojos realinę mokyklą ir savanoriu stoji į Lietuvos kariuomenę, vėliau buvo pakeltas į karo valdininkus ir daugiausia dirbo kariuomenės intendantiūroje. 1925 pasitraukė į atsargą administracijos jauniesnio leitenanto laipsniu. Į Kauno Meno mokyklą įstojo 1922, ją baigė 1925. Čekoslovakijoje 1927, 1930 ir 1931 vasaromis tapybą studijavo pas F. Hladiką ir J. Bukovacą.

Šiaulių mergaičių gimnazijoje nuo 1925 iki 1944 dėstė tapybą ir kitus meno dalykus, 1942-44 vadovavo Šiaulių pašybos kursams.

Nuo 1927 dalyvavo beveik visuose Lietuvoje rangtose kolektyvinėse parodose, 1928 Rygoje, 1939, 1941 ir 1942 Šiauliuose, 1940 Telšiuose, Vokietijoje Tiubingene 1946. Į Ameriką atvyko 1949 ir apsigyveno Elizabeth. Ir čia dalyvavo bendrinėse parodose ir pats vienas buvo surengęs parodą Angelų Karalienės parapijos salėje Brooklyne. Be aliejinės tapybos, daug darė akvarelių.

Sportiniai laiškai iš Europos (2)

GERULAITIS ŽAIDĖ FRANKFURTE

Kiekvienas keliautojas po pasaulį, atrodo, anksčiau ar vėliau negali išvengti Frankfurto — didžiojo susisiekimo mazgo Europos šerdyje. Gruodžio 8 į šį Vakarų Vokietijos didmiestį suškrido aštuoni pasaulinės klasės teniso žaidikai, kurie kovojo dėl Frankfurto taurės 1978. Dalyvavo ir lietuviškasis liūtas iš New Yorko — Vitas Gerulaitis.

Pirmąją dieną, penktadienį, rengėjai išgyveno baugias valandas — pakeliui buvo įstrigęs iš Šveicarijos vežamas specialus kilimas teniso aikštei, taip pat dėl netikuso oro lėktuvai kurį laiką negalėjo nusileisti Frankfurto aerodrome. Trys tenisininkai — amerikiečiai Connors, Riessen ir rumanas Nastase — vietoj Frankfurto buvo išlaipinti Nuernberge, apie 250 kilometrų į rytus. Kas daryti? Sportininkų trejetukas, ilgai negalvojęs, šoko į taksį, bet savo tikslą, Frankfurtą, pasiekė tik po septynių valandų trinties. Tą popietę ledinis lietus nulijo kelius, ir vairuoti automobilį buvo tikra kančia.

Apie 9 valandą vakaro Frankfurte atsidūrę žaidikai turėjo tuojau pat skubėti į aikštę ir nurašyti 6000 žiūrovų, kurie jau buvo pradėję nekantrauti.

Nastase su Riessenu pakluso, išsuko į teniso aprangą ir vėlai naktį atpylė savo rungtynes. Ne taip paprasta buvo su Connors. Jis pasisakė esąs alkanas, o pavargęs bent keletą valandų negali žaisti, bet to, jis mirtinai pavargęs... Žiūrovai, išgirdę, jog Connors, kad ir vidurnaktį, atsisakė imti raketę į rankas, pakėlė triukšmą, kaip reta, ir į aikštę pradėjo mėtyti, kas tik pakliuvo po ranka. Aikštė atrodė lyg kautynių laukas: alaus, sodės, sekto buteliai, stiklinės, programiniai leidiniai, susuktų laikraščių ar kitokio popieriaus gniutulai, kiti stvėrė gėlių vazonus, kurie puošė Frankfurto mugės šventinę salę. Rengėjus turėjo globoti policija. Pagaliau rengėjai pažadėjo, kad penktadienio vakaro bilietai galios ir šeštadienio popietę, kai Connors, jau pavargęs ir pailsėjęs, žais su "skrajojančiu olandu" Okkeriu.

Triukšmingą penktadienio naktį buvo tik trejos rungtynės: Nastase nugalėjo Riessena 7-5, 6-3, ispanas Higueras įveikė vokiečių Fassbenderį 6-2, 6-4 ir Gerulaitis laimėjo prieš lenką Fibaką 7-5, 7-6.

Šeštadienį Connors, jau dalinai praradęs žiūrovų simpatijas, nugalėjo Okkerį 6-3, 6-1, bet vakare, pusiaubaigminiam žaidime, Nastase atskaitė puikuoliui teniso pamoką, nes laimėjo labai užtikrintai 6-1 ir 6-2. Taip išpraustas Connors pasiskubino išskristi atgal į Ameriką.

Kitame pusiaubaigminiam žaidime Gerulaitis neturėjo daug vargo su kylančia ispanų žvaigžde Higueras, prieš kurį lengvai laimėjo 6-4 ir 6-2.

Tuo būdu vyrų baigmėj susitiko Gerulaitis su Nastase. Jau vien iš išvaizdos — dvi skirtybės. Jei Gerulaitis, kaip kartą rašė amerikiečių spauda, buvo linų spalvos garbanotais plaukais, tai Nastase — ilgais, lygiais juodais plaukais, kurie siekia pečius. Juodviečių dvikovė buvo labai permaininga — buvo ir žvaigždėtų akimirų, bet buvo ir nedovanotinų atmušimų. Po penkių setų Nastase laimėjo Frankfurto taurę, nugalėjęs Gerulaitį 6-7, 6-3, 2-6, 6-1 ir 6-4. 7000 žiūrovų vienodai plojo abiejų teniso pirmūnų pastangoms.

Vyrų dvejetainį baigmėj Gerulaitis su Riessenu nesutiko rimtesnio pasipriešinimo ir parklupdė olandiškai lenkišką porą Okkerį-Fibaką 6-1, 6-2. Prieš tai Gerulaitis-Riessen buvo įveikę Connors-Nastase 7-6, 6-0, o Okker-Fibak buvo laimėję prieš Higueras-Fassbender 6-0, 6-7, 6-1.

— O —

Į Frankfurtą buvo atvykęs ir

Vito Gerulaičio tėvas Vytautas (beje, dabar vardą sutrumpinęs į Vitas), Lietuvos teniso meistris 1938-40. Kai susitikom prabangaus Plaza viešbučio (ten buvo apgyvendinti žaidikai) vestibulyje, atrodė lyg tėsėms pažinties giją, pradėtą Lietuvoje ir vėliau dešimtmečiais tęmtą užsienyje. Po Naujųjų Metų Vytautas Gerulaitis bus Flushing Meadows New Yorke vyriausias treneris. Šiuo pakvietimu teniso veteranas yra labai patenkintas.

Teniso savaitgalis Frankfurte pasibaigė, ir reikėdė skubėti į aerodromą. Bevažiuojant taksiu, jaunas Gerulaitis buvo gerai nusiteikęs ir mus linksmino savo humoru apkaišytom pastabom. Kalbant apie oro linijas, įdomiai nuskambėjo britų bendrovė BOAC. Angliškai ati-

tikmuo būtų: Better on a camel... Abu Gerulaičiai turėjo dumti į Milaną, ten, kaip sakoma, pakeisti arklius (atsiprašau, lėktuvą), duoti šuolį į Paryžių ir iš ten į New Yorką. Sūnus norėjo, kad tėvas pabandytų skristi greituoju oro milžinu Concord. Tokiu būdu tėvas spės į darbą pirmadienio rytą.

Betgi aerodrome nauja painiava. Neaišku, ar dėl rūko bus skrydis į Milaną — nieko tokio, Gerulaičiai šaus tiesiai į Paryžių. Ten dar spės pavakarieniauti, nes Frankfurte nebuvo kada pavalgyti.

Sklandžiai susigrojęs lietuviškasis trejetukas: Pasaulinė teniso žvaigždė, jos tėvas ir sporto žurnalistas. Dar kartą susipynė trys rankos — kada ir kur vėl pasimatysime?

K. Čerkeliūnas

LIETUVOS KARIUOMENĖS ATKŪRIMO 60 METŲ SUKAKTIES MINĖJIMAS BOSTONE

LKV Sąjungos Ramovės Bostono skyriui pavedus, šiais metais minėjimą organizavo Jono Vanagaičio šaulių kuopa Bostone.

Lapkričio 19 Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje pamaldose dalyvavo JAV legijono Stepono Dariaus postas, Worcesterio, Brocktono, Bostono šauliai ir Bostono skautai su vėliavomis.

Mišias už žuvusius dėl Lietuvos laisvės aukšto ir prasmingą patriotinį pamokslą pasakė Tėv. Rafaelis Šakalys, OFM, Naujosios Anglijos šaulių rinktinės kapelionas.

Po pietų Lietuvių Piliečių Klubo 3 aukšto salėj įvyko iškilmingas minėjimas. Jį atidarė Jono Vanagaičio šaulių kuopos pirm. J. Stašaitis.

Dariaus posto komendantui F. Marini vadovaujant, buvo įneštos organizacijų vėliavos. Po to buvo pakviestas Lietuvos Kūrėjų Savanorių Sąjungos Bostono skyriaus pirm. Povilas Janavičius, kuris ir amžium yra vyriausias savanorių tarpe, uždegė prie Lietuvos Vyčio paruošto aukuro žvakę, primenančią visus žuvusius dėl Lietuvos. Tėv. Rafaelis Šakalys, OFM, sukalbėjo šventei pritaikytą malda. Akomponuojant komp. J. Gaideliui, buvo sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai.

Trumpą atidaromąjį žodį baigdamas, J. Stašaitis pakvietė visus atsisotį ir paduoti savo kaimynystėje esantiems rankas, tuo sudarant aplink stalus su jungtų rankų grandinę. Tą iškilmingą valandą visi buvo pakviesti susikaupti ir tylos minutę pagerbti visus žuvusius ir šiuo metu Lietuvoje kovojančius brolius ir seseris.

Tylos minutė buvo baigta malda "Marija, Marija".

Po to vyko Lietuvos kūrėjų savanorių pagerbimas. Į sceną buvo pakviesti savanoriai: Antanas Bartašiūnas, Stasys Griežė-Jurgelevičius, Arturas Janavičius, Silvestras Kontautas, Kazys Merkis, Juozas Liutkonis, dr. Julius Jakulis, Juozas Kriaučiūnas iš Rhode Island, Kazys Prapulis iš Worcesterio. Juos pasitiko tautiniais drabužiais apsirengusios šaulės V. Tumiėnė ir I. Tylienė ir kiekvienam prisegė po baltą gėlę. Kiekvienas buvo palydėtas gausiais plojimais.

Naujosios Anglijos šaulių rinktinės pirmininkas Algirdas Zenkus prisegė nusipelnusiems Jono Vanagaičio kuopos šauliam — vicepirm. Povilui Tylai, Stasiui Augoniui ir Julijai Grauslytei-Emerson — Lietuvos šaulių žvaigždės medalius. Jis pasakė ir pagrindinę kalbą. Kalba buvo įdomi, nes kalbėjo aktualiais šių dienų klausimais.

Trumpai sveikino: Amerikos legijono Dariaus posto vadov — Stasys Trepenskis, LKV Ramovės Bostono skyriaus vadov — Kazys Šimėnas.

Gražų padėkos žodį Lietuvos kūrėjų savanorių vardu tarė Stasys Griežė-Jurgelevičius.

Baigiant oficialią dalį, į sceną buvo pakviesta Sibiro kalinė Elena Juciūtė užgesinti aukurę degančios žvakės. St. Trepenskio vadovaujamos organizacijos išnešė vėliavas.

Meninę dalį dviem pasirodymais atliko Brocktono Šv. Kazimiero parapijos choras. Jam vadovavo komp. Julius Gaidelis ir pianinu palydėjo Vida Bederytė.

Pertraukos metu choristas C. Kaminskas padėklamavo. Ivaškų vadovaujamas tautinių šokių ansamblis pašoko keletą šokių. Tautiniam šokiui akordeonu grojo Ed. Meilus iš Worcesterio. Kiekvieną šokį O. Ivaškienė paaikšino.

LB SPAUDOS VAJUS

Atspindį mūsų lietuviškos spaudos reikšmės, vargų ir ateities vaizdžiai matome trijose citatose iš neseniai pasirodžiusių straipsnių:

"Jautriausia mūsų lietuviško gyvenimo apraška yra periodinė spauda. Tai lyg lietuviškoji kraujo cirkuliacija. Jos stiprėjimas ar menkėjimas yra lietuviško gyvenimo rodiklis — stiprėjimo ar smukimo." — J. Kupriūnas, Draugas.

"Visais būdais remkime spaudą, kol dar nevēlu, nes jos netekę pakrikume kaip dykumoje paklydę paukščiai." — E. Daniūnas, Tėviškos Žiburiai.

"Tad štai, spaudos platinimo vajui įsibėgėjus, jūs Keleivis, kuris yra paslaugus visoms lietuviškomis organizacijoms ir nė vieno skirtingai mąstančio ar kalbančio neapšaukia nei išdavių, nei neišmanėlių ir nei "mišūginų", — dabar jau sėdi ant pliko pakelės akmens, pasidėjęs šalia savo lazda ir apytuščią tarbą, kurioje beliko tik paskutinė saują 70 metų santaupų." — Prieš paskutinį "Kultūrinį įvykį", Keleivis.

-0-

New Haveno mažoji LB apylinkė lietuviškai spaudai paremti paskyrė 50 dol., kaip informuoja Jonas Šaulys, apylinkės valdybos narys.

Patersono LB apylinkės pirmininkas Antanas Rugys praneša, kad 6 pagrindiniams mūsų laikraščiams buvo pasiūta 81 dol. iš Bendruomenės mėnesių vykusios rinkliavos.

Worcesterio LB apylinkė, kuriai vadovauja P. Molis, įvertindama lietuviškos spaudos svarbą, paskyrė 150 dol. Suma padalinta 6 laikraščiams po 25 dol.

Philadelphijoj lapkričio pabaigoj įvykusioj Lietuvių Namų mugėj jaunimo atstovai Jūratė ir Rimantas Stirbiai buvo paruošę

N. Anglijos šaulių rinktinės kapelionas Tėv. Rafaelis Šakalys, OFM, skaityti inovaciją. Šalia — kuopos pirm. J. Stašaitis. Nuotr. Ed. Meilaus

Šv. Kazimiero parapijos choras atlieka meninę programą. Diriguoja kompozitorius Julius Gaidelis. Nuotr. Ed. Meilaus

Po programos šaulės visus pakvietė kavutei. Vaišino savo, birutiečių ir daugelio kitų ponių pagamintais ir paaukotais gaminiais. Vaišių metu grojo puikus orkestras šokiui. Net 26 dovanos buvo paskirstytos svečiam. Buvo ir labai brangių dovanų: gintaro karoliai, gintaro sagtys, paveikslai ir daug kitų.

J.S.

"DIDYSIS SPALIS"

IR LIETUVA

Šiuo pavadinimu Vilniuj pernai pasirodė straipsnių rinkinys ("Mokslas", 308 p.), kuriame nagrinėjama 1917 spalio revoliucijos reikšmė "Lietuvos valstybingumo atkūrimui". Pagrindinė rinkinio tezė yra, kad ir "iluzinė" Lietuvos nepriklausomybė buvo revoliucijos "tam tikra pasekmė". Cituojamas Z. Angarietis, kuris 1923 rašė: "Nebūtų Spalio revoliucijos, nebūtų dabar Tarybų Sąjungos, nebūtų ir atskiros Lietuvos".

Palyginimui pažvelkim į Čekoslovakijos respublikos šiasdešimtmečio (1918 spalio 28) minėjimą Prahoj. Ta proga šaukiamoj Čekoslovakijos mokslių akademijos konferencijoj buvo pareikšta, kad nepriklausoma Čekoslovakiją pagimdė ne "kova už nepriklausomybę" ir Austro-Vengrijos imperijos subyrėjimas, bet "didysis Spalis"... Masarykas, Benešas ir Stefanikas teturėję maža bendro su Čekoslovakijos valstybės atkūrimu.

Kaip ir oficialieji Čekoslovakijos "istorikai", K. Navickas, V. Koncevičius ir kiti "Didžiojo Spalio ir Lietuvos" autoriai savo straipsniuose nepateikia objektivių istorinių tyrinėjimų išvadų, o užgožia ant Lietuvos istorijos Maskvoj visai Rytų Europai pagamintą šablono. (Elta)

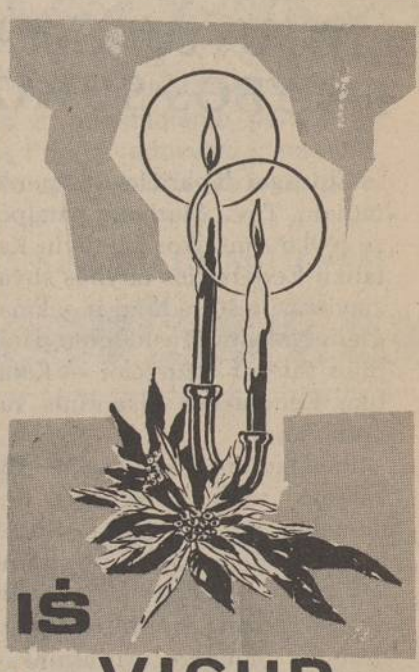
Dainavos ansamblis Chicagoj yra numatęs ateinančių metų kovo 31 - balandžio 1 Marijos aukštesniosios mokyklos salėj pastatyti scenoj naują muzikinę dramą "Emilija Platerytė".

LIETUVOS ATSTOVO DR. S.A. BAČKIO, SVEIKINIMAS

Lietuvos Pasiuntinybės ir savo vardu nuoširdžiai sveikinu visus JAV lietuvius KALĖDŲ švenčių ir NAUJŲJŲ 1979 Metų proga.

Dėkoju spaudai, veiksniams, organizacijoms ir pavieniams asmenims už palankumą Lietuvos Diplomatiniams ir Konsulariniams atstovams ir linkiu, kad 1979 metais visiems būtų sėkmingi vieningai ginant Lietuvos laisvės bylą ir pavergtųjų tautiečių pagrindines teises.

DR. S.A. BAČKIS
Lietuvos atstovas

— Stasys Lozoraitis labai nuoširdžiai dėkoja organizacijoms, laikraščiams, asmenims, kurie malonėjo paminėti palankiu žodžiu jo 80-ies metų amžiaus sukaktį, ir reiškia visiems geriausius linkėjimus.

— Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininko pareigas laikinai eina kun. Adolfas Stašys, o generalinio sekretoriaus — inž. Grožvydas Lazauskas.

— Australijos Lietuvių Dienų globėju gruodžio 26-31 Sydnėje sutiko būti Australijos premjeras M. Fraser, pakviestas rengėjų komiteto pirm. dr. B. Vingilio.

— Ona Bačkienė su kitomis ambasadorių žmonomis Gay Vance, valstybės sekretoriaus žmonos, kvietimu dalyvavo išvykoj į Mount Vernon ir su ruoštoje vaišėse Woodlawn Plantation. Mount Vernon yra istorinis kampelis ant Patomaco kranto, kur gyveno ir yra palaidotas George Washington ir jo žmona Martha. Dabar ten yra G. Washington istorinis muziejus. Senoviškas gražus namas su vergų trobesiais ir tų laikų gyvenimo pavaizdavimu.

— Dr. Algio Pauliaus, PLB valdybos vicepirmininko, suorganizuotas ir pirmininkaujamas Jaunimo kongreso finansų komitetas jau pradeda lėšų telkimo vajų, kurio tikslas surinkti per 90,000 dol. JAV ir Kanadoj. Finansų komitete veikia penkios specialios komisijos, kuriom pirmininkauja dr. Ferdinandas Kaunas, Dalia Gotceitienė, Kazys Laukaitis, Jonas Bagdonas ir Vincas Lukas.

— Rašytojo Anatolijaus Kairio trijų veiksmų komediją "Popiečio diagnozė" ruošiasi suvaidinti Sydnėjaus lietuvių teatras "Atžala" gruodžio 26 Bankstowno Civic centro salėj. Vaidinimas vyks Australijos Lietuvių Dienų proga. Veikalą režisuoja Stasys Skrolis. Komedijoj vaizduojamos lietuvių gyvenimo aktualijos.

— Chicagos skaučių "Kernavės" tunto 20 metų sukaktuvinis vakaras įvyks sausio 13 Chicagoj, Jaunimo Centre.

— Mokslo ir Kūrybos ketvirtasis simpoziumas įvyks Chicagoje, 1981 Padėkos dienos savaitgalyje. Simpoziumo taryba savo reikalų vedėju išrinko inž. J. Rimkevičių. Jo adresas: 4627 So. Kilpatrick Ave., Chicago, Ill. Tel. 312 585-1983.

— Dayton, Ohio, lietuvių Šv. Kryžiaus parapijoj gruodžio 15-17 lankėsi kun. dr. Komelijus Bučmys, OFM, iš Brooklyno ir talkino vietos klebonui kun. Vaclovui Katarskiui parapijos prieškaldiniame susikaupime.

— Nauji Darbininko skaitytojai: J. Šišas, Glendale, Calif., H. Bagdonas, Chicago, Ill., O. Reuteris, Bronx, N.Y. Užsakę kitiem: N. Butkus, New Hyde Park, N.Y., G. Syvokui, Midland, Ont., Canada, V. Povilauskienė, Long Island City, N.Y. — P. Kelly, Simsbury, Conn. Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkojam už sakytojam. Naujiem prenumeratoriam Darbininkas pirmiemetam tik 10 dol. Atnaujinant prenumeratą visiem 13 dol. metam.

LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJOS TARYBOS SUVAŽIAVIMAS CHICAGOJE

Chicagoj lapkričio 24, penktadienį, Tėvų Marijonų patalpoje įvyko Amerikos Lietuvių Katalikų Federacijos tarybos suvažiavimas, o šeštadienį ir sekmadienį Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje ir bažnyčioje — Katalikų Federacijos visuotinis suvažiavimas.

Penktadienį invokaciją sukalbėjo vysk. V. Brizgys. Federacijos tarybos sesiją atidarė Katalikų Federacijos pirmininkas dr. V. Meškauskas. Prezidiumą sudarė: Ateitininkų Sendraugių Sąjungos pirmininkas V. Šoliūnas, Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų viršininkė ses. Margarita Bareikaitė ir kun. Jonas Borevičius, SJ.

Ateitininkų Federacijos sveikinimus perdavė jos vadas dr. P. Kisieliū. Moterų Sąjungos pirmininkės Julijos Mack laišką pasiskaitė Mary Genis. Kun. J. Vaišnys, Tėvų Jėzuitų Chicago miesto viršininkas, padarė pranešimą iš jų veiklos. Po to ėjo šie pranešimai arba sveikinimai: Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų (ses. Margarita), Ateitininkų Sendraugių Sąjungos (V. Šoliūnas), Tėvų Marijonų (kun. Juozas Dambrauskas), Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnybos ir Religinės Šalpos (kun. K. Pugevičius). Seserų Kazimieriečių pranešimas buvo įjungtas į vėliau vykusį simpoziumą. Svečias iš Romos kun. J. Vaišnoras, MIC, ragino lietuvius sustiprinti pastangas arkivyskupo Jurgio Matulaičio beatifikacijos bylai.

Adv. Pauliui Zumbakiui moderuojant, kun. A. Saulaitis, SJ, kun. V. Rimšelis, MIC, ir ses. kazimierietė Ona Marija Rakauskaitė dalyvavo simpoziume, kurio tema buvo "Lietuviškų katalikiškų institucijų būklė ir jų ateitis". Pažvelgta į praktiškas šių dienų problemas: lietuviškų parapijų, vienuolių, institucijų išlaikymą, jų užduotis bei darbo pasidalinimą. Aišku, kad dar lieka neišspręstas klausimas santykių tarp kai kurių vienuolių

centrų veiklos ir lietuviškų parapijų. Ne visi randa bendrą kalbą, kai kyla lietuviybės ir religijos išlaikymo klausimas.

Po pietų dr. A. Damušis, Katalikų Federacijos vicepirmininkas Dainavos stovyklos reikalams, kalbėjo tema "Diskusijos apie lietuvių parapijų išlaikymą". Prelegentas pabrėžė tris sritis, kur Katalikų Federacija galėtų ypatingai pasireikšti: 1) rezistencija priespaudai ir blogai įtakai, 2) siekimas katalikiškumo ir tautiškumo organinės jungties ir 3) reagavimas į per eilę metų susidariusius mitus.

Gyvoje diskusijoje, kurios vyko po dr. A. Damušio paskaitos, kilo mintis įsteigti lietuvių misijas ten, kur gyvena daugiau lietuvių.

Po to paskaitą "Katalikų Federacijos uždaviniai ir jos paskirtis" skaitė dr. Juozas Jerome. Koreferentu buvo Saulius Kuprys, centro valdybos sekretorius. Dr. J. Jerome apibūdino Federacijos garbingą ir darbingą praeitį, o S. Kuprys davė eilę konkrečių pasiūlymų ateičiai.

Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacijos visuotinis suvažiavimas arba kongresas vyko lapkričio 25 Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje.

JAV LB ATSTOVAI PAS SEN. SCHWEIKER

JAV senatorius Richard S. Schweiker (resp. — Pennsylvania) nesenai su grupe kitų senatorių lankėsis Sov. Sąjungoje, gruodžio 6 Philadelphiajį priėmė keletą visuomenės atstovų. Priėmimo tikslas buvo pasidalyti įspūdžiais apie kelionę ir turėtus pasikalbėjimus su aukštais Sov. Sąjungos valdžios pareigūnais — Brežnevui, Kosyginui, Gromyko ir kitais. JAV LB krašto valdybai priėmimo atsto-

Kongresą atidarė pirm. dr. J. Meškauskas, invokaciją sukalbėjo kun. V. Mikolaitis. Į prezidiumą pakviesti prof. V. Vitkus, inž. K. Pabedinskas ir J. Damušienė, į sekretoriatą — B. Žukauskas ir E. Vilimaitė.

Federacijos veiklą apibūdino pirm. dr. J. Meškauskas, vicepirm. S. Kuprys ir ižd. kun. V. Rimšelis. Apie sekretoriato veiklą pranešė Roma Olšauskaitė.

Kongresą sveikino prel. D. Mozeris, Lietuvos vyčių vardu — Teresė Strolienė, M. Rudienė sveikinimą perskaitė A. Rudis, o PLB pirm. V. Kamanto sveikinimą — D. Kojelytė. Kun. K. Pugevičius informavo apie Lietuvių Katalikų Tarnybą. Prel. V. Balčiūnas sveikindamas Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos vardu, painformavo ir apie ALKA muziejaus naują statybą. Kun. K. Kuzminskas pranešė apie L. K. Bažnyčios Kronikų leidimą kitomis kalbomis.

Po pietų renkant naują valdybą, pirm. dr. J. Meškauskas pasiūlė naują valdybą sudaryti Detroito. Susirinkusieji sutarčiai išrinko naują valdybą iš Detroito ir apylinkėse gyvenančių. Naują valdybą sudaro Marija Bajorūnienė, Robertas Boris, Saulius Kuprys, Šarūnas Lisauskas, Roma Olšauskaitė, Justinas

vavo vicepirm. adv. Ant. W. Novasitis ir dr. Jonas A. Stiklorius.

Senatorius teigė, kad per tuos pasikalbėjimus buvo iškeltas žmogaus teisių klausimas bendrai ir taip pat lietuvių klausimas konkrečiai. Specifiškai intervienuota Viktoro Petkaus klausimu. Sovietinių vadovų reakcija į užuominas buvusi kieta ir šalta, ir jų pagrindinė laikysena buvusi, kad čia esą sovietų vidaus reikalai ir kad kitatautiems nesą ko į juos kištis.

Nors nieko konkrečiau per šiuos pasikalbėjimus nebuvo pasiekta, tačiau reikia džiaugtis, kad sovietam aukštų JAV pareigūnų buvo aiškiai pasakyta, jog Amerikos valdžiai su žmogaus teisėmis susiję klausimai rūpi ir jog vis dėlto laisvasis pasaulis atidžiai stebi sovietų veiksmus ir iš jų daro atitinkamas išvadas.

LB Inf.

Pikūnas, Viktoras Veselka, Jonas Urbonas, Mykolas Vale ir Adolfas Damušis.

Kun. dr. Kęstutis Trimakas paskaitoj "Nauji sąjūdžiai katalikų tarpe" nušvietė dabarties tikinčiųsios dominančius sąjūdžius: ekumenizmą, liturginį sąjūdį, dvasinį atsinaujinimą, Pax Christi, charismatikus ir kt.

Kongreso banketas nesutrukdė daug svečių, bet praėjo malonio nuotaikoj, nes nebuvo ilgų kalbų, o tik nuoširdūs sveikinimai.

Lapkričio 26, sekmadienį, kongreso pamaldos vyko Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje. Mišias koncelebravo vysk. B. Brizgys, kun. J. Gasiūnas ir kun. K. Pugevičius. Pamokslą pasakė prel. J. Balkūnas, P.A.

Užbaigos posėdy kalbėjo kun. K. Pugevičius apie religijos persekiojimą pavergtį Lietuvoj ir apie mūsų atsakingumą teikiant kenčiantiems tautiečiam visokeriopą pagalbą. Buvo iškeltas ir

Praeitime amžiuje, kai dar obuoliais buvo puošiamas Kalėdų eglutė. Koks vargas ir išgastis, kai puošėjas nuvirsta drauge su eglute.

L.K. Bažnyčios Kronikų leidimas ir platinimas laisvame pasaulyje.

Uždaramam posėdžiui pirmininkavo inž. K. Pabedinskas. Vieningai priimti kongreso nutarimai ir rezoliucijos. Kongresas baigtas Lietuvos himnu.

P.N.T.

— JAV LB Kultūros taryba teatro festivalį Chicagoj rengia 1980 lapkričio 26-30. 1981 tuo pačiu metu rengiamas IV mokslo ir kūrybos simpoziumas.

— Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavimas, minėsiąs Vilniaus universiteto 400 metų sukaktį, įvyks 1979 rugpjūčio 31-rugsėjo 3 Chicagoj.

BALTIC HOLIDAYS COME TO LITHUANIA IN 1979 JOIN US AND FULFILL A DREAM THAT WILL HAVE ENDLESS MEMORIES

COST				
DEPART	RETURN	GROUP 30	G.I.T.	CITIES AND NIGHTS
Dec. 22	Jan. 5	\$1049.00 (APEX FARE)		Vilnius 5, Warsaw 3, Leningrad 3, Moscow 2
March 5	March 15	\$779.00	\$849.00	Vilnius 5, Warsaw 2
March 22	March 31	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
April 12	April 21	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
April 23	May 3	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Warsaw 2
May 3	May 12	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
May 14	May 24	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Warsaw 2
May 24	June 2	\$899.00 (Group 30 fare)		Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
June 14	June 23	\$899.00 (Group 30 fare)		Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
June 26	July 10	\$1249.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Warsaw 5, Kiev 3
July 04	July 19	\$1199.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Riga 3, Leningrad 3, Moscow 2, Copenhagen 1
July 24	Aug. 07	\$1249.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Rome 5, Moscow 3
Aug. 08	Aug. 24	\$1199.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Riga 3, Leningrad 3, Moscow 2, Copenhagen 1
Aug. 21	Sept. 05	\$1249.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Warsaw 5, Kiev 3, Copenhagen 1
Sept. 06	Sept. 15	\$849.00 (Group 30 fare)		Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
Sept. 20	Sept. 29	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
Oct. 15	Oct. 25	\$779.00	\$849.00	Vilnius 5, Warsaw 2

TOURS INCLUDE FULL DAY EXCURSION TO KAUNAS AND HALF DAY TRIP TO TRAKAI

CONTACT: JONAS ADOMENAS, Tour Manager

TRANS INTERNATIONAL TOURS, LTD.
535 Fifth Avenue
New York, N.Y. 10017
212 697 7257

Group 30 fare must have 30 or more participants

LIET. MOTERŲ KLUBŲ FEDERACIJA IŠSIUNTINĖJO REZOLIUCIJĄ

Lietuvių Moterų Klubų Federacija ryšium su universalinės žmogaus teisių deklaracijos paskelbimo 30 metų sukaktimi paruošė specialią rezoliuciją, kurią pasiuntė JAV prezidentui Jimmy Carteriui, valstybės sekretoriui Cyrus Vance, JT generaliniam sekretoriui Kurt Waldheimui, JAV senatoriam, kongresmanam.

Rezoliucijos nuorašai pasiųsti vyskupui V. Brizgiui, Lietuvos diplomatinės šefui ministeriui St. Lozoraičiui, Lietuvos gen. konsulams A. Simučiai, J. Daužvardiui, V. Čekanauskui, Lietuvos atstovui Washingtono dr. St. Bačkiui, Vliko pirmininkui dr. K. Valiūnui, Altos pirmininkui dr. K. Bobeliui, PLB pirmininkui V. Kamantui, organizacijų veikėjams. Pasiųsta ir LMK Federacijos klubams, kad jie išsiuntintų savo valstybių senatoriams ir kongresmanams. Rezoliuciją pasirašė LMK Federacijos pirmininkė Margarita Samatienė ir sekretorė Eugenija Treimienė.

Rezoliucijoje prisimenama, kad prieš 30 metų buvo pasirašyta universalinės žmogaus teisių deklaracijos, prisimenama Helsinkio nutarimai ir pabrėžiama, kad Sovietų Sąjunga tų visų nutarimų nesilaiko, žiauriai persekioja tuos, kurie drįsta kelti balsą prieš žmogaus teisių niekinimą ir pažeidimą.

Prisimenama, kad Sovietų Sąjunga neleidžia išvykti žmonėms pas savo šeimos narius, gyvenančius užsieny. Pabaigoje sakoma, kad laisvojo pasaulio lietuvės moterys remia Lietuvos žmonių pastangas išsilaivinti iš Sovietų Sąjungos

okupacijos, prašo, kad būtų amnestuoti visi sąžinės kaliniai, kad Jungtinės Amerikos Valstybės per Jungtines Tautas ir kitas institucijas pasmerktų Sovietų kolonializmą Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir kad šie kraštai būtų išlaisvinti.

Istaigos prezidento
prof. dr. Jokūbo Stuko
įsidėmėtini žodžiai

- Labiausiai kylančios ir visų didžiausios pozicijos — tai narių taupymo sąskaita ir duodamos paskolos namams įsigyti bei taisyti.
- Ši milijoninė finansinė įstaiga — visų lietuvių pasididžiavimas.
- Remkite ją savo indėliais ir, reikalui esant, imkite paskolas.
- Mokami aukšti, įstatymų leidžiami dividendai.

5 1/4% Indėliams be termino	6 1/2% Taupymo Lakštams nuo \$2,500.00 2 metams
7 1/2% Lakštams nuo \$4,000.00 4 metams	7 3/4% Lakštams nuo \$4,000.00 6 metams
8 1/2% Lakštams nuo \$4,000.00 8 metams	

Netermininiam indėliams dividendai mokami nuo įdėjimo iki išėmimo dienos.

LIETUVIŲ TAUPOMOJI IR SKOLINAMOJI ĮSTAIGA

SCHUYLER SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
24 Davis Ave., Kearny, New Jersey 07032
Telef. 991-0001, 991-7260

TURTAS (ASSETS) \$15,000,000.00

Lietuvių finansinės įstaigos Schuyler Savings and Loan Association, Kearny, N.J., pastatas

Atliemamas visų rūšių bankinis patarnavimas, vartojant anglų, lietuvių ir kitas kalbas. Bankiniai reikalai sutvarkomi ir prie specialiai įrengto langelio, privažiuojant automobiliu. Vieta automobiliams pastatyti.

Darbo valandos:
Pirmadieniais — ketvirtadieniais nuo 9 v.r. iki 3 v.v.
Penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 6 v. vak.
Šeštadieniais nuo 9 v. ryto iki 1 v. popiet.
Automobiliams langelis veikia:
Pirmadieniais-penktdieniais nuo 9 v. ryto iki 6 v.v.
Šeštadieniais nuo 9 v. ryto iki 1 v. popiet.

Turtas (Assets), pavaizduotas skaičiais, rodo, kokia buvo pradžia, kaip ji kilo ir koks dabartinis finansinis įstaigos buvis.

1924 m. pradžia veiklos
1934 m. lapkr. 30 d. \$84,685.00
1944 m. lapkr. 30 d. \$184,006.00
1954 m. gruodžio 31 d. \$947,541.00
1964 m. gruodžio 31 d. \$4,802,116.00
1974 m. gruodžio 31 d. \$9,672,873.00
1977 m. gruodžio 31 d. \$14,505,751.00
1978 m. rugsėjo 30 d. \$15,000,000.00

SAVI PAS SAVUOSIUS!

VEIKIA TAUPYMO KLUBAI
KALĖDOM IR ATOSTOGOM

BOSTONO LIETUVIŲ PASIDIDŽIAVIMAS

Beveik visiems lietuviams (net ir kitataučiams) Bostono apylinkėse žinoma, kad South Bostono Lietuvių Piliečių Draugija yra vienintelė likusi šioje apylinkėje, įsteigta 1899 ir dabar tebeturinti su viršum 1400 narių. Turi gražiausią South Bostone keturių aukštų mūrinių namą su rūsiu, visa galva aukštesnį už visus šios apylinkės pastatus. 1968 įrengė visus aukštus aptarnaujančią modernų keltuvą, kuris draugijai kainavo \$77,000.

Namo rūsy yra skoningai įrengta užkandinė su modernia virtuve. Gražūs nedideli keturkampiai stalai apstatyti trijų skirtingų spalvų oda apmuštomis minkštomis kėdėmis. Atidara šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 12 iki 10 v. vakaro. Čia gaunami lietuviški pietūs, balandėliai, dešros, kugelis, kopūstai ir kiti patiekalai; bet svarbiausia tai lietuviška pica, kuriai niekas negali prilygti. Yra ir gėrimų baras, apvainikuotas skoningomis vinjetėmis ir puikiais žiandėliais. Trečiadienį vakarais 8 val. čia vyksta kortų lošimas — "Whist Party".

Pirmame aukšte yra baras, kuris aptarnauja Draugijos narius ir kitataučius, turinčius pažymėjimus, gautus iš Draugijos reikalų vedėjo. Čia yra du biljardo stalai, cigarečių ir muzikos mašinos, orkestro estrada, kurioje savaitgalių vakarais groja polkas ir modernius šokius geras orkestras.

Antro aukšto salė talpina daugiau kaip 250 žmonių. Čia vyksta Draugijos mėnesiniai susirinkimai. Jie šaukiami kas trečią kiekvieno mėnesio ketvirtadienį. Salė tinkama visokiems rengimams. Ateinantį pavasarį Draugijos valdyba nutarė ją gražiai atremontuoti.

Trečias aukštas praėjusį pavasarį buvo iš pagrindų atremontuotas. Išdažytos lubos. Sienos išdekoruotos brangių ir turtingai

atrodančių popierium. Naujos liuksusinės langų užuolaidos derinasi su popieriaus spalva. Virš gėrimų baro yra "fluorescent" lempos, o nuo lubų kaba du šių laikų modernūs spalvoti žirandėliai. Baro fone nupieštas Trakų pilies vaizdas. Naujos estrados užuolaidos. Nublizgintos grindys atrodo kaip stiklas. Salė tinkama banketams, šokiui ir visokiems kultūriniam rengimams. Trečiadienį vakarais 8 val. čia vyksta Šv. Petro parapijos bingo žaidimai.

Šioj naujai išpuoštoji salė gruodžio 31, sekmadienį, rengiamas tradicinis Naujų Metų sutikimo banketas. Nuo 8 iki 9 val. vak. bus "Cocktail" valandėlė. Banketo pradžia — 9 val. Ant kiekvieno 10 asmenų stalo švies "Canadian Club" arba "scotch" butelis (pagal stalo svečių pasirinkimą). Be pirmos rūšies jautienos kepsnio ir lietuviškų dešrų, bus ir visokių prieskonių. Po to — kava, tortai ir pyragaičiai. Vidury salės, ant tų blizgančių grindų stovės fontanas, iš kurio visą laiką čiurolens šampanas; svečiai patys galės vaišintis iki sočiai.

Svečiam renkantis į salę ir vakarienės metu gros vargonais jaunas draugijos narys Juozas Lubinas Jr. Naujų Metų sutikimo bilietas — 16 dol. asmeniui.

Kad svečiai nenuobodžiautų, gaus švilpynes, barškučius ir "confetti". Moterys bus papuoštos Havajų vainikais, o vyrai — spalvotomis kepuraiteimis.

Banketo maisto parngimo vyriausia šeimininkė — nenuilstama mūsų miela Monika Plevokienė su visomis savo padėjėjomis, o banketo šeimininkas jau antrus metus iš eilės yra neišsėmiamos energijos ponios Monikos sūnus Arnoldas Plevokas.

Patartina nevēluoti, rezervuoti stalus iš anksto. Už tokią kainą niekur geriau nebus galima pasilinksinti. Bilietai gaunami pas Draugijos reikalų vedėją Algi Šmitą, tel. 268-9058, arba pas Draugijos valdybos narius.

S.K.G.

Prie Kristaus gimimo grotos dega votyvinės lempos. Žmonės atėję bučiuoja šventą vietą.

BALTIMORĖJE

Šv. Alfonso mokyklos vaikai pradės Kalėdų atostogas su kalėdine programėle gruodžio 22 priešpiet.

Šv. Alfonso suaugusių klubas gruodžio 16 surengė kalėdinį balių. Kalėdų senelis klubo nariams įteikė dovanėlių. Šokiui grojo Music Makers orkestras. Dalyvavo ir parapijos kunigai.

Lietuvių Posto 154 legionieriai ir jų padėjėjos surengė Kalėdų balių gruodžio 17 Lietuvių Svetainėje.

Šv. Alfonso bažnyčioj Kalėdų naktį prieš vidurnakčio mišias kalėdines giesmes giedos vyrų choras Daina ir moterų choras Baltija. Mišias aukos kun. A. Dranginis.

Novenos maldininkai ir kiti žmonės, praeidami pro Šv. Alfonso bažnyčią, ją aplanko ir pa-

sigroži gražiai papuoštais altoriais ir prakartėle. Tai nuopelnas seselės kazimierietės Felix, kuri daug metų puošia altorius.

Cheryl D. Toboll, vyrų ir moterų choro dirigentė, dėkoja Baltimorės lietuviams, gausiai atsilankiusiems į jos piano koncertą Lietuvių Svetainėje.

Šv. Vardo draugijos nariai sausio 7 per 8:30 val. mišias bus apdovanoti ištikimybės dovanomis. Mišias aukos draugijos dvasios vadas kun. A. Dranginis.

Jonas Obelinis

PADĖKA

Laikui nesulaikamai bėgant, tolydžio retėja mūsų amžininkų gretos. Su jais kartu grimzta užuomariniai mūsų praeityje išgyventas pats vaisingiausias darbymečio tarpsnis.

Tačiau kartais ir laikas nepajėgia ištrinti žiūrų atmintyje pasiliekančių vaizdų ir įspūdžių, andai sukeltų vieno ar kito pavykusio spektaklio ar spalvingai atlikto vaidmens Lietuvos Teatro scenoje.

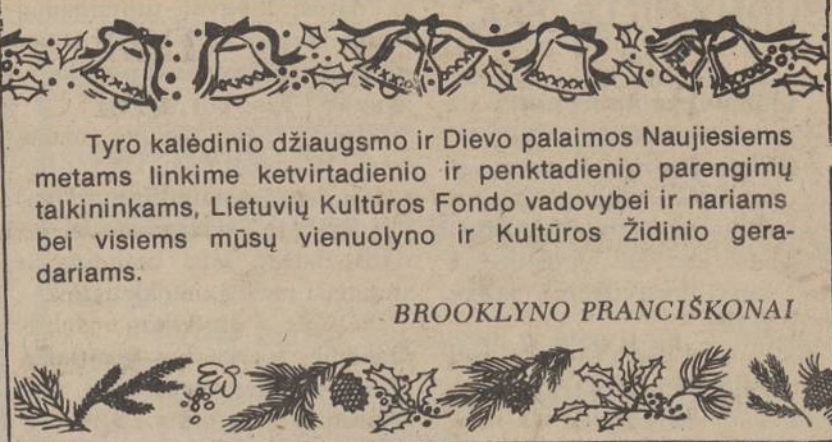
Tuo įsitikinau, kai lapkričio mėn. 19 dieną Kultūros Židinyje Vaidžanto Kultūros Klubo iniciatyva buvo suruošta mano 75-erių metų sukaktis. Tą vakarą susirinko nemažas būrys mano bičiulių, panorusių atžymėti mano saulėleidžio šventę. Dalyvavusių svečių tarpusavio šilts bendravimas, susėdus prie stalų pietauti, sudarė jaukią nuotaiką.

Ypatingai gyvai praskambėjo ta vakaro dalis, kurią mano kolegos aktorai ir seni teatro draugai pajavirino savo prisiminimais, papasakodami vieną kitą epizodą iš mūsų susitikimų ir bendravimo vaidybiniame mene. Jie sugebėjo nukelti mane į praeitį, kada viskas atrodė taip šviesu ir viltinga. Tų šviesių akimirų gyvenime negalima užmiršti. Tariau jiems nuoširdų ačiū. Taip pat dėkoju visiems organizacijų atstovams, palinkėjusiems man ilgiausių, sveikatingiausių metų ir visokių gėrybių su kaupu. Dėkoju mano draugams, gyvenantiems toliau, prisiminusiems mano sukaktį ir pasveikinusiems laiškais. Jūs esate mano auditorija, nors ir negausi, ir jūsų palankūs atsiliepimai apie mano darbą teatre ir išeivijoje įprasmina mano išeitą kūrybinį kelią.

Atskira mano padėka Vaidžanto Kultūros Klubu vadovybei — Pauliui Jurkui, Renatai ir Tadui Alinskams, Antaninai Reivytienei, kurie pakėlė visą organizavimo naštą ir sugebėjo taip sklandžiai ir įspūdingai suruošti mano gyvenime taip reikšmingą šventę. Dėkoju taip pat ir kun. Antanui Račkauskui, kuris su tokia spalvinga invokacija pradėjo pietus.

Jus gerbiąs
Dramos aktorius
Henriks Kačinskas

1978 gruodžio 16

Tyro kalėdinio džiaugsmo ir Dievo palaimos Naujesiems metams linkime ketvirtadienio ir penktadienio parngimų talkininkams, Lietuvių Kultūros Fondo vadovybei ir nariams bei visiems mūsų vienuolyno ir Kultūros Židinio geradariams.

BROOKLYNO PRANCIŠKONAI

NEW YORKE

A. a. Igno Gasiliūno atminimui Tautos Fondui aukojų:

Po 30 dol. — Jonė ir Ant. Pūpučiai, dr. Ona ir Juozas Vilpišauskai, Monika ir Saulius Remežai.

Po 25 dol. — Ina ir Pranas Gvildžiai, Leonilda ir Juozas Giedraičiai, Aldona ir Vitas Katina.

Po 20 dol. — E. ir M. Andruška, Liudas Špokas, Jadvyga ir Edvardas Leleivai.

15 dol. — Regina ir Aloyzas Balsiai.

Po 10 dol. — A. ir V. Steponis, Kazimieras Bačauskas, Vincas Padvarietis, G. Zabielskis, Elena Legeckienė.

Tautos Fondo vadovybė visiem nuoširdžiai dėkoja.

A. a. Igno Gasiliūno atminimui ŠALFAS — Rytų Apygarda paaaukojo 25 dol. Kultūros Židiniui. Nuoširdus ačiū.

Kun. Petro Dagio mirties metinės buvo kukliai atšvęstos gruodžio 3. Jas suruošė velionio našlė Ar. Dagienė. Evangelikų pamaldas Congregational bažnyčioje atliko kun. Neimanas iš Chicagos. Solo giedojo M. Razgaitis. Po pamaldų kaip įprasta žemutinėje salėje buvo vaišės ir velionio prisiminimas. Parapičių ir svečių buvo pilna salė, kaip per Klaipėdos atgavimo minėjimus, kuriuos velionis rengė arba globojo per 25 metus. Nesant dabar evangelikų kunigo New Yorke, parapijos reikalams vadovauja Ramūnas Brakas.

Herta Elzbieta Gelžinienė-Girtaitė, žinoma klaipėdiečio Martyno Gelžinio žmona, mirė lapkričio 23 Farmingdale, L.I. Palaidota lapkričio 25 South Dover kapinėse, Wingdale, Dutchess County, N.Y. Ji buvo gimusi 1906 gegužės 25 Normantuse, Klaipėdos krašte. Paliko liudinčius: dukterį su žentu, 3 anūkus ir vyrą Martyną Gelžinį, 20 Intervale Ave., Farmingdale, N.Y. 11735. Newyorkiečiam M. Gelžinui yra gerai žinomas kaip patrauklus ir įspūdingas kalbėtojas, ypač Klaipėdos krašto atgavimo minėjimuose. Mažosios Lietuvos Draugija reiškia jam gilią užuojautą.

Korp. Neo Lithuanios New Yorko vienetas gruodžio 16 Kultūros Židinyje paminėjo korporacijos 56 metų sukaktį. Pirmininkė dr. Giedrė Kumpikaitė savo atidarymo kalboje prisiminė sukaktį ir tuos, kurie korporaciją kūrė. Prisiminė ir mirusius korporantus. Jie pagerbti atstojimu ir susikaupimo minute. Paskaitą skaitė dr. Bronius Nemickas, apžvelgdamas praeitį, analizuodamas dabartį ir mesdamas žvilgsnį į ateitį, kvietė taikiai išspręsti laiko problemas ir į korporaciją įtraukti daugiau jaunimo, kvietė visus išlaikyti korporacijos steigėjų mintį. Po paskaitos jokių diskusijų nebuvo. Ilgai neužtrukusi akademinė dalis baigta Lietuvos himnu. Toliau visi perėjo į kitą kambarį, kur buvo vaišės. Svečių buvo 30, buvo net iš Philadelphia — Algirdas Jonys, Petras Mitalas ir Vincas Grudzys. Jaukias ir nuotaikingas vaišės surengė valdyba, kurią sudarė: pirm. dr. Giedrė Kumpikaitė, vicepirm. ir arbiter — Povilas Ališauskas, išdininkas Rimas Bitėnas ir sekretorius dr. J. P. Lenkaitis.

Darbininkas — geriausia švenčių dovana!

Monika Masalskienė mirė gruodžio 13 d. 6 v.v. Cape Code. Ji ten gyveno pas savo dukrą Verutę Rūtenienę. Dar liko kitos dvi dukros Amerikoje:

Antanina Deikienė ir Liolė Kilikonienė, Lietuvoje liko ketetas sūnų. Buvo 86 metų amžiaus, į Ameriką buvo atvykusi prieš 12 metų, gyveno tai pas vieną, tai pas kitą dukrą. Praeitą rudenį Jonui ir Verai Rūteniams iš Woodhaveno nusikėlus gyventi į Cape Code, ir ji ten nuvažiavo gyventi. Paskutiniu metu sirguliavo. Mirė ligoninėje. Palaidota Cape Code.

LB Queens apylinkės susirinkimas buvo gruodžio 3 pas apylinkės valdybos narę Eleną Legeckienę. Atsilankė 37 žmonės. Susirinkimą pravedė pats pirminkas Povilas Ališauskas, apžvelgdamas bendruomeninę veiklą, sekretorė Genė Donohue paskaitė praeito susirinkimo protokolą, pranešimą padarė ir išdininkas Bronius Sutkus. Kaip įprasta, ši apylinkė visada suorganizuoja ir kultūrinę programą. Šiuo atveju buvo prisimintas rašytojas Jonas Biliūnas jo 100 metų gimimo sukakties proga. Apie rašytoją kalbėjo Paulius Jurkus, o Genė Donohue paskaitė jo pasakojimą Žvaigždė. Po susirinkimo buvo gražios vaišės, kurias paruošė šeimininkė Elena Legeckienė. Buvo karšti valgiai ir kava. Susirinkę turėjo progos pasikalbėti, jaukiai praleisti vakarą. Susirinkimas, prasidėjęs 2 val., su valgymu užsitęsė iki 8 v.v.

Skautų tradicinės Kūčios, jau 12 iš eilės, buvo gruodžio 16, šeštadienį, 6:30 v.v. Kultūros Židinyje. Kūčios sutraukia labai daug jaunimo ir vyresniųjų. Tai tikrai gražus pabendravimo vakaras. Visą programą pravedė s. Birutė Kidolienė, Neringos tunto tuntininkė, kun. Jonas Pakalniškis sukalbėjo invokaciją. Atneštos ir uždegtos švenčių žvakės. Skautai ir skautės atliko įvairių šventėm pritaiktą programą. Plačiau bus skautų skyriuje. Visą Kūčių maistą parėngė ir visom vaišėm rūpinosi vyr. skaučių židinys Vilija.

Iš Metropolitan operos rūmų New Yorke gruodžio 23, šį šeštadienį, 2 val. popiet New Yorko laiku bus transliuojama Humperdinck opera Hansel and Gretel. Pagrindiniai solistai: Malone, Howells, Kraft, Monk, Velis, Norden. Dirigentas — Simmons.

VILNIAUS AUŠROS VARTŲ BAŽNYČIA MANHATTANE

Kun. Jurgis Gurinskas, Vilniaus Aušros Vartų parapijos klebonas Manhattane, sveikina visus parapičius Šv. Kalėdų proga ir kviečia atsilankyti į mišias Kalėdų metu. Savo atsilankymu paremsite vienintelę New Yorke, Manhattane, esančią lietuvių parapiją, kuri vis dar išsilaiko gerųjų rėmėjų dėka.

Pamaldų tvarka

Gruodžio 24, sekmadienį, mišios 9 v. r., 11 val. suma. Mišios laikomos lotyniškai. Prieš mišias klausoma išpažinčių. Bus svečių kunigų, tad kiekvienas galės atlikti išpažintį.

Kūčių vakare, gruodžio 24, mišios 8 val. Prieš Bernelių Mišias bus giedamos tradicinės kalėdinės giesmės lotyniškai, angliškai ir lietuviškai. Giedos parapijos choro grupė ir solistas Mečys Razgaitis, vargonais padės muzikas Mykolas Cibas.

1979 KELIONĖS Į LIETUVĄ, RYTŲ IR VAKARŲ EUROPA

Iš Bostono, New Yorko ir Chicagos

Nuo devynių iki penkiolikos dienų

9 dienos — Lietuva ir Rusija:

5 naktys Vilniui, 2 Maskvoj	
gegužės 3-11	\$849.00
gegužės 10-18	\$849.00
rugšėjo 20-28	\$849.00
rugšėjo 27 — spalio 5	\$849.00

10 dienų — Lietuva, Rusija ir Danija: 5 naktys Vilniui, 2 Maskvoj, 1 Kopenhagoj

birželio 14-23	\$899.00
----------------------	----------

11 dienų — Lietuva ir Lenkija:

6 naktys Vilniui, 2 Varšuvoj	
kovo 8-18	\$779.00
balandžio 19-29	\$849.00
gegužės 17-27	\$849.00
rugšėjo 6-16	\$849.00
spalio 11-21	\$779.00

12 dienų — Lietuva ir Lenkija:

6 naktys Vilniui, 3 Varšuvoj	
liepos 12-23	\$959.00
rugpjūčio 9-20	\$959.00

15 dienų — Lietuva ir Lenkija:

6 naktys Vilniui, 5 Varšuvoj, 2 Krokuvoj	
liepos 12-26	\$1,219.00
rugpjūčio 9-23	\$1,219.00

15 dienų — Lietuva, Rusija ir Italija: 5 naktys Vilniui, 3 Maskvoj, 5 Romoj

birželio 14-28	\$1,249.00
liepos 25 - rugpjūčio 7	\$1,249.00

15 dienų — Lietuva, Rusija ir Anglija: 5 naktys Vilniui, 3 Maskvoj, 5 Londone

birželio 14-28	\$1,359.00
----------------------	------------

15 dienų — Lietuva, Rusija, Vengrija ir Čekoslovakija: 5 naktys Vilniui, 3 Maskvoj, 2 Budapeste, 2 Prahoj, 1 Londone

birželio 14-28	\$1,399.00
----------------------	------------

Visose kelionėse:

- ★ Išvykstama iš Bostono, New Yorko ir Chicagos British Airways ir Lot Polish Airlines oro linijomis
- ★ Visos dienos ekskursija į Kauną, pusę dienos — į Trakus
- ★ Vietovaizdžių, stebėjimo kelionės
- ★ Prityrusių kelionių palydovų ir vadovų patarnavimai

DĖL TOLIMESNIŲ INFORMACIJŲ IR REZERVACIJŲ PRAŠOMA KREIPTIS:

BALTIC TOURS
8 WHITE OAK ROAD
NEWTON, MA 02168
TELEPHONE: (617) 969-1190

SUNNY HILLS, FLA.

Lietuvių nuotaika puiki

Pagyvenus trečdajį metų Sunny Hills paežerėj bei pergyvenus nuostabiai gražaus oro rudens laikotarpį, pranyko visos abejonės, kad gal nepatiks ar kuo nors nusivilsim, palikę New Yorką.

Gaila, anot Balio Čepuko, kad neatsikėlėm čia anksčiau. Malonu, kad kas savaitę vis naujos lietuvių šeimos iš JAV ir Kanados įsigyja nuosavybes Sunny Hills lietuvių rajone. Sveikintina paskutinių metų užsisakiusi naujus namus grupė, kurioje yra dvi šeimos iš Chicago — Peleckai ir Ričkaitai, o iš New Jersey — Zubavičiai, Mamičiai, Adomavičiai ir Juozamantai. Laukiame atvykstant nuolatiniams apsigyvenimui Mato Miluko šeimos ir tuo papildant newyorkiečių eiles.

Ateinančiais metais Sunny Hills vietovėj turėsime net du Darbininko bendradarbius — J. Zubavičių ir V. Mamaitį; tai jie kruopščiau atliks korespondentų darbą.

Šiuo metu, padidėjus čia lietuvių skaičiui, visų nuotaika puiki, ir neturim jokių sunkumų, kad negalėtume vieni kitiems padėti.

Esam labai dėkingi mūsų pionieriam — prof. E. Pūtytei, K. Aleksandravičiui ir Bronei Matuzienei, kurie, kaip misi-onieriai, pasitarnavo mūsų kolonijos pradžiai.

Paminėtina, kad New York'e ir kitur dar nesiliaujama niekinti Sunny Hills vietovės. Štai prof. E. Pūtytė šiuo metu pasveikusi aktyviai dalyvauja net keliose Sunny Hills klubuose ir padeda savo patarimais mūsų naujakuriam, o New York'e skelbiam, kad ji palikusi namus ir atsidūrusi Putname...

Šiuo metu turiamės sukurti Lietuvių Bendruomenės skyrių ir organizuotiau pradėti tautinę bei religinę veiklą.

Sėdint tyrame ore ir stebint, kaip pigiau ir saugiau čia pragyvenama, ypač išėjus į pensiją.

AUKOS
ALKAI

Amerikos Lietuvių Kultūros Archyvo — "ALKA" Ptname, Conn., praplėtimo statyboms ligi dabartinio laiko aykojo 2 asmenys po 5000 dol.; 13 asm. po 1000 dol.; 1 — 550 dol.; 9 po 500 dol.; 2 po 400 dol.; 1 — 260 dol.; 1 — 250 dol.; 1 — 225 dol.; 4 po 200 dol.; 1 — 55 dol.; 19 po 50 dol.; 36 po 25 dol. ir daug asmenų mažesnes sumas.

Alkos priestatas jau po stogu ir pradami vidaus įrengimai, tačiau tam reikia pinigų. Įrengimai būtini esamam muziejui vertybėms apsaugoti. Aukos siųsti: Alka, P.O. Box 608, Putnam, Ct. 06260.

Aukas galima nurašyti nuo pajamų mokesčių.

ją, darosi lengvai suprantama, kodėl daugiau kaip 16,000 asmenų kiekvieną mėnesį persikelia gyventi į Floridos valstiją.

Sunny Hills vietovė nauja, švari. Jos gyventojai, kaip ir lietuviai, daugiausia (90% suviršum) yra atsikėlę iš šiaurinės Amerikos dalies. Visi malonūs ir stengiasi padėti naujakuriam.

Pietinės Amerikos dalies drausmė, tvarka bei mandagumas mum, newyorkiečiam, neįtikėtini.

Kaip spaudoj ar per radiją pranešama, šiuo metu yra atidaryta kita pusė Boat Lake (maudymosi ežero). Netrukus bus atidarytas paskutinis nemažas ežero gabalas. Tokiu būdu ateinančiais metais lietuviai apsups visą ežerą, ir jis liks lyg ir privatus lietuvių ežeras.

Patartina vykstantiems į Floridą pamatyti Sunny Hills vietovę ir pastebėti skirtumą tarp mūsų kuriamos lietuvių kolonijos ir kitų Floridos miestų. Mes esam dėkingi Laisvės Žiburio radijo vedėjui Romui Keziui, kuris suteikia informacijas ir paruošia oro linijų bilietus norintiems mus aplankyti.

Visiems Darbininko skaitytojams linkim linksmų švenčių ir sėkmingų 1979 metų.

Vyt. Beleckas

AIDAI — vienas geriausių kultūros žurnalų išėjimų. Ar juos prenumeruoti? Metuose išeina 10 didelių numerių. Prenumerata tik 15 dol. metams. Adresas: 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DARBININKUI
PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųdami prenumeratos mokestį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

30 dol. — L. Plateris, Bethesda, Md.

Po 27 dol. — A. Valiūšaitis, White Plains, N.Y., J. P. Smolakis, Waterbury, Conn.

17 dol. — A. Reventas, Houston, TX.

15 dol. — R. Markevičius, Woodhaven, N.Y.

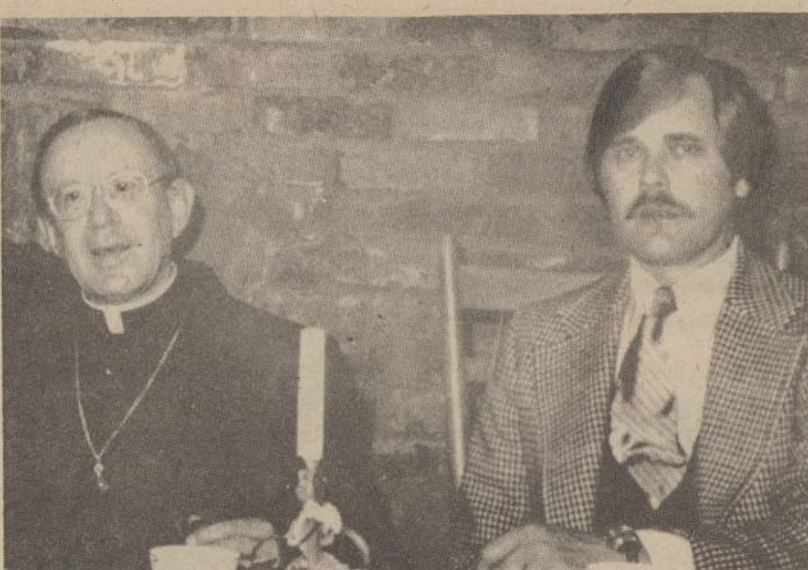
13 dol. — J. Korkutis, Dorchester, Mass.

Po 12 dol. — A. Trainis, Richmond Hill, N.Y., J. Bradūnas, Baltimore, Md., M. Slabok, St. Petersburg, Fla., N. Michura, Yonkers, N.Y., A. Matus, Shaker Heights, Ohio, B. Rimas, Brooklyn, N.Y., E. Venckus, Richmond Hill, N.Y., G. Žymantienė, New York, N.Y., kun. A. Gleveckas, Albany, N.Y.

Po 10 dol. — L. Tiškus, Clearwater, Fla., K. Kulys, Englewood, N.J., Tautiškas Knygnas, Baltimore, Md., V. Daugėla, Washington, D.C., kun. A. Bartkus, Frackville, Pa., A. Puzinas, San Mateo, Calif.

8 dol. — M. Jankauskas, Ozone Park, N.Y.

Po 7 dol. — M. Gapsis, Elizabeth, N.J., kun. A. Petraitis,

Vatikano stebėtojas prie Jungtinių Tautų arkivysk. Giovanni Cheli su Algirdu Petraitis.

Rexford, N.Y., J. Hasselberg, Yonkers, N.Y., M. Karaška, Alexandria, Va., G. Gudelis, Oakland, N.J., A. Masaitis, Yonkers, N.Y., S. Lukas, Brooklyn, N.Y., V. Dragunevičius, Mamaroneck, N.Y., B. Endriukaitis, Woodhaven, N.Y., E. Liaugaudienė, Parsippany, N.J., J. Prapuolenis, Rahaway, N.J., J. Stapulonis, Lawrence, Mass., J. Skobeika, Berlin, Conn., dr. A. Revukas, Cranford, N.J., K. Račiūnas, Cicero, Ill., H. Kačinskas, Glendale, N.Y., S. Mazlitavičius, Brooklyn, N.Y., J. Zuras, Rochester, N.Y., A. Dabšys, Los Angeles, Calif., J. Narvydas, Seaford, N.Y., A. Uknevičius, Woodhaven, N.Y., P. Budrūnas, Sarasota, Fla., V. Blazaitis, Baldwin, N.Y., A. Znotas, Kearny, N.J., A. Malinauskas, Arlington, Mass., J. Vilpišauskas, Brooklyn, N.Y., A. Dėdinas, Woodhaven, N.Y., A. Rysavy, Flushing, N.Y., V. Stankauskas, Cleveland Ohio, M. Bukauskas, Brooklyn, N.Y., L. Špokas, Woodhaven, N.Y.

5.50 dol. — V. Sabaliauskas, Colonia, N.J.

Po 5 dol. — Br. Timothy, OSP, Doylestown, Pa., V. Saimininkas, E. Hartford, Conn., A. Paškonis, Dearborn Hts., Mich., P. Sobolonski, Brooklyn, N.Y., E. Liobė, Woodhaven, N.Y., A. Barkauskas, Pt. Pleasant, N.J., A. Slavinskas, New Hyde Park, N.Y., S. Leveckis, Edison, N.J., V. Dubauskas, Woodhaven, N.Y., E. Lavrins, Naples, Fla., St. Raštikis, Los Angeles, Calif., K. Urbšaitis, St. Petersburg, Fla., E. Dietrich, Elizabeth, N.J., C. Staniulis, Bloomfield, Mich., H. Bajalis, Los Angeles, Calif., J. Gimbutas, Arlington, Mass., S. Arlauskas, New Britain, Conn., O. Dorn, Corning, N.Y., K. Brazauskas, Lighthouse Point, Fla., G. Rannit, Jamaica, N.Y., A. Milaševičius, W. Palm Beach, Fla., K. Marches, St. Petersburg, Fla.

Po 4 dol. — J. Aneliauskas, Cambridge, Mass., B. Vyliauskas, Union, N.J., A. Bartys, Ringwood, N.J., kun. dr. T. Žiūraitis, OP, Washington, D.C., J. Šišas, Glendale, Calif., O. Barauskas, Woodhaven, N.Y., K. Kubaitis, Rahway, N.J., A. Soras, Baltimore, Md., J. Ugenskas, St. Petersburg, Fla., O. Kreivėnienė, Media, Pa.

Po 3 dol. — A. Kondrat, Elizabeth, N.J., P. Radzevičius, Brockton, Mass., S. Lušys, Braintree, Mass., I. Jasukaitis, Linden, N.J., A. Gaigalas, Philadelphia, Pa., J. Gricius, Pennsauken, N.J., A. Rimydis, Woodhaven, N.Y., F. Buskevičius, Hartford, Conn., M. Moleris, Englishtown, N.J., S. Bakutis, St. Petersburg, Fla., J. Žvirblis, Veneland, N.J., A. Ratas, Ozone Park, N.Y., E. Garla, Woodhaven, N.Y., E. Vainauskienė, Woodhaven, N.Y.

Po 2 dol. — A. Andriulionis, So. Boston, Mass., P. Molis, Shrewsbury, Mass., B. Masiokas, Chicago, Ill., K. Lietuvninkas, Worcester, Mass., A. Prascus, Baltimore, Md., V. Rastenis, Woodhaven, N.Y., Sisters of St. Casimir, Baltimore, Md., J. Kuodis, Arlington, Mass., L. Matuz, Richmond Hill, N.Y., F. Misūnas, Maywood, N.J., A. Subačius, Crouford, N.J., E. Kiaunis, Amsterdam, N.Y., B. Vilčinskas, New Britain, Conn., J. Majauskas, Philadelphia, Pa., J. Palubinskas, Baltimore, Md., A. Kvietkauskas, Linden, N.J., J. Daunor, Medford, N.J., A. Damušis, Southfield, Mich., L. Vencius, Haverhill, Mass., K. Waitelis, St. Petersburg Beach, Fla., dr. R. Zalubas, Silver Springs, Md., V. Ramanauskas, Kearny, N.J., Kazys Gruzdakas, Quincy, Mass., L. Krivickas, Cleveland, Ohio, R. Dalangauskas, New Britain, Conn., J. Mikėnas, Amsterdam, N.Y., J. Botyrius, Brooklyn, N.Y., P. Motekūnas, Richmond Hill, N.Y., O. Kadas, Woodhaven, N.Y., A. Budraitis, Richmond Hill, N.Y., A. Žitkus, Hartford, Conn., J. Kiaušas, Harrison, N.J., A. Česėkienė, Detroit, Mich., V. Sakalauskas, Costa Mesa, Calif., A. Gedrimas, Hamilton, Ont., M. Kleiza, Woodhaven, N.Y., B. Prasauskas, Lomita, Calif., L. Vlavianos, Millersville, Md., V. Butkys, Great Neck, N.Y., S. Nutautas, Woodhaven, N.Y., kun. J. Maknys, Providence, R. I., M. Jankauskienė, Drexel Hill, Pa., J. Lapšys, Dedham, Mass., H. Žvirblis, Scranton, Pa., J. Belsky, Haverhill, Mass., M. Palūnas, Akron, Ohio, J. Jasukaitis, Newark, N.J., B. Babarskas, Miami, Fla., A. Milčienė, Manchester, Conn., N. Lucas, Bristol, Conn., M. Kraunelis, Marstons Mills, Mass., K. Karušas, Los Angeles, Calif., K. Čiuoderis, Fort Lee, N.J., K. Budreckas, Wilton, Conn., B. Bobelis, Woodhaven, N.Y., G. Matejūnas, Baltimore, Md., V. Rociūnas, Independence, Ohio, R. Dovydaitis, Los Angeles, Calif., B. Gudonis, Hot Springs, Ark., J. Kvietys, Dayton, Ohio, J. Molis, Worcester, Mass., J. Bogušis, So. Boston, Mass., P. Averka, So. Boston, Mass., V. Bublys, Birmingham, Mich., L. Siemaška, Dix Hills, N.Y., R. Krulikas, Douglaston, N.Y., T. Banys, Cambridge, Mass., N. Polovinskas, Elizabeth, N.J., V. Zulpas, London, Ont., S. Kareiva, Chicago, Ill., H. Kirkyla, Ridgewood, N.Y., V. Budrecki, Elizabeth, N.J., J.

Iš ŠALFASS veiklos

Sporto sąjungos informacinis skyrius šlubavo prieš didžiąsias PLS Žaidynes, beveik visiškai sugriuvo žaidynių metu ir iki šiol dar neatsipeikėjo. Buvo kalbama, kad specialus informacinis leidinys pasirodys prieš žaidynes, po to per žaidynes, paskui tik po žaidynių, o dabar, praslinkus jau šešiem mėnesiam, leidinys dar nepasirodė. Net re-tasis svečias — sąjungos biuletenis "Žodis" taip pat užkliuvo centro valdybos dėslių daugose.

O iš Chicago ateina žinia, kad gruodžio 2 įvyko ŠALFASS Sąjungos metinis suvažiavimas. Draugo dienraštyje Jonas Bagdonas rašo, kad suvažiavime "stokota atviresnių diskusijų, konkrečių siūlymų, ar prakti-skesnių sprendimų — vengta savikritikos". (Turbut Gvildžio nebuvo...) Gaunasi įspūdis, kad susirinkę paskubomis atliko

JAV didmeisterių komanda (L. Kavalek, W. Browne, A. Lein, R. Byrne, J. Tarjan ir W. Lombardy; grįžo iš šachmatų olimpinų žaidynių Buenos Aires mieste, laimėjusi trečią vietą. 1976 metų olimpinėse žaidynėse (Haifo) JAV komanda laimėjo pirmą vietą; Sov. S-ga nedalyvavo. Šiais metais sovietai liko antri. Laimėjo Vengrija. Dm V. Korčojus žaidė Šveicarijos komandoje, pirmoje lentoje. Jis buvo apdovanotas aukso medaliu, kaip geriausias pirmos lentos žaidikas, surinkęs daugiausia taškų tarp pirmos lentos žaidikų.

Tm Vladas Mikėnas (Vilnius) vadovauja kaip vyriausias teisėjas dabar vykstančiom Sovietų S-gos vyrų pirmenybėm Tbilisi mieste. Rungiasi 18 atrinktųjų, jų tarpe 15-metis G. Kasparov.

Bobby Fischerio mažas su Jugoslavijos dm S. Gligoričium bus žaidžiamas kovo mėn. dėl 1 mil. dolerių prizo. Nugalės pirmasis laimėjęs 10 partijų. Prie rezultato 9-9, teks žiūrėti iki 12 partijų laimėjimo.

So. Bostono LPD šachmatininkai XII.8 laimėjo prieš juodukų komandą EBON 3-2, žaisdami jų naujai statytuose namuose, kuriuose dominuoja raudonoji spalva. Mum taškus laimėjo K. Merkis, J. Zoza ir B. Skrabulis. Tai buvo paskutinės pirmojo rato rungtynės. Antras ratas prasidės vasario 2.

Tiškus, Brooklyn, N.Y., E. Vilimaitis, Dayton, Ohio, N. Gudelis, Astoria, N.Y., V. Jasinskas, Riverside, N.J., A. Deikis, Stamford, Conn.

Po 1 dol. — P. Zujus, Maspeth, N.Y., J. Sperauskas, Glendale, Calif., A. Ruggles, Holyoke, Mass., A. Paleckis, St. Petersburg, Fla., J. Yerus, Haverhill, Mass., E. Tamašauskas, Brooklyn, N.Y., H. Juozapaitis, Amsterdam, N.Y., V. Bulkaitis, Omaha, Nebr.

Visiems aukotojam nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

metinę pareigą, vengdami pažvelgti į klaidas ir skubėdami grįžti į požiaidyninės apatijos būklę.

Pagal Bagdono rašinį, Chicago suvažiavime buvo pasi-džiaugta Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pozityviu dėmesiu sportuojančiam jaunimui ir pasiskusta PL Jaunimo Sąjungos negatyviu nusiteikimu, atėmusiu viltį įvesti sporto programą ateinančiam jaunimo kongrese. (Nenorom prisimena PLJS išvyka laivu Toronto žaidynių atidarymo vakarą...)

Chicago suvažiavime buvo oficialiai patvirtinta Toronte gimusi Pasaulio Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjunga (turbut vadinsis PaLFASS?), kuri rūpinsis bendrais sporto sąjungos reikalais ir duos progą Australijos lietuviams tarti svaresnį žodį sąjungos veikloje. Vienin-gai buvo išrinkta ir nauja ŠALFASS centro valdyba, susidedanti iš torontiečių: Bernecko, Leknicko, Liudžiaus ir Nešukai-čio. Atrodo, kad ir šiam sąstate trūksta informacinės orientacijos asmens.

Pr. Bernecko pranešimas apie PLS Žaidynes, pagal Bagdoną, buvo nuspalvintas kosmetine ornamentika, vengiant pažvelgti į įsigalėjusias neigiamybes ir žaidynių nesklaidumus. Suvažiavimas už nuopelnus apdovanojo Pr. Bernecką žymenio lentele ir šį kartą neužmiršo Alg. Bielskaus, pagerbdamas jį net trim medaliais už nenuilstamą darbą sporto sąjungoje.

Sporto klubam ir visiem sportininkam labiausiai įsidėmėtini suvažiavimo nutarimai, pagal kuriuos 1979 žiemos ir vasaros žaidynės įvyks Chicagoje, o 1980 Detroite. Iki tol lieka laukti, ruošti ir tikėtis išsamesnių žinių iš ŠALFASS pastogės.

Alg. Š.

NAUJAUSIOS
PLOKŠTELĖS

Kur bėga Šešupė. Išleido "Skudutis" V. Vokietijoj. 10 dainų ir 8 giesmes įdainavo ir įgiedojo muzikos meno darbuotojų būrelis. Solistai: R. Daunoras, V. Hermanaitė, B. Gailiūtė-Spies, K. Senkus, V. Hermanienė. Kaina su persiuntimu 9 dol.

Kur tas šaltinėlis? 27 lietuviškos dainos dviejose plokštelėse. Duetas įdainavo Edmundas Kuodis ir Jonas Girijotas. Išleido prof. J. J. Stukas. Kaina su persiuntimu 15 dol.

Šios bei kitos lietuviškos plokštelės ir naujausios lietuviškos knygos gaunamos Darbininko administracijoj: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

KNYGOS LIETUVIŲ
IR ANGLŲ KALBOM
IŠMOKTI

Introduction to Modern Lithuanian — 9 dol.

Lietuviškų pokalbių plokštelė su tekstu — 8 dol.

Angliškai lietuviškas žodynas — 8 dol.

Lietuviškai angliškas žodynas — 8 dol.

Lietuvių kalbos žodynas, paveiksluotas — 6 dol.

Persiuntimas 50 c. Graži dovana jaunimui ir suaugusiems visokiomis progomis. Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207.

1979 LIETUVA IR ROMA 1979

specialiai planuotos kelionės jūm ir jūšų šeimai

UNION TOURS

kvalifikuoti kelionių vadovai nuo 1931

IŠVYKSTAMA
gegužės 09
birželio 13
rugėjo 19

GRĮŽTAMA
gegužės 17
birželio 21
rugėjo 27

MIESTAI IR NAKTYS
Vilnius 5, Maskva 2
Vilnius 5, Maskva 2
Vilnius 5, Maskva 2

PILNA KAINA
\$ 876.00
\$ 926.00
\$ 876.00

Pridedama \$3.00 mokesčių

liepos 04
rugpjūčio 15

liepos 18
rugpjūčio 29

Vilnius 5, Maskva 2, Roma 6
Vilnius 5, Maskva 2, Roma 6

\$ 1,420.00
\$ 1,420.00

*kaina asmeniui, dviem kambarių: pagal GIT oro linijų kainas: mažiausiai 30 asmenų grupė — pagal valdžios pakeitimą ar aprobavimą
*kelionės palydovas su kiekviena grupe
*galima vykti iš Vakarų pakraščio, Vidurio Vakarų ar Kanados
*adedame pavieniam turistam į Lietuvą: atkviečiami giminės JAV: lankymosi vizos Lietuvos
* Liepos 4 ir rugpjūčio 15 ekskursijų keleiviai Romoje bus prilmti Šv. Tėvo Jono Pauliaus II audiencijoje

Rezervacijos ir informacijos:

UNION TOURS
6 East 36th Street
New York, N.Y. 10016
(212) 679-7878

Vietos ribotos
rezervuokite anksti

SAS

SCANDINAVIAN AIRLINES

MES SVEIKINAME VILNIAUS UNIVERSITETĄ 400 M. SUKAKTIES PROGA

DEXTER PARK
PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
TELEF. 296-4130

Anglų kalba nauja virimo knyga

LITHUANIAN COOKERY
(In English, 316 pages, price 7 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastikiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 7 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 7 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

Gruodžio 17 sueina 5 metai nuo

BIRUTĖS NOVICKIENĖS

mirties. Su pagarba ir melle prisimename tą kilnią moterį, visą gyvenimą atidavusią kovai dėl Lietuvos gerovės.

Draugų vardu

A. Birutienė
S. Jasaitienė

A.A.
LEONUI SUDNICKUI

staiga mirus, mūsų mielą narę Angelę Jonynienę ir visą velionio šeimą nuoširdžiai užjaučia

LMK Federacijos
New Haveno Klubas

Mūsų ilgametį veikėją

MARTYNĄ GELŽINĮ,

mirus jo žmonai HERTAI, nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Mažosios Lietuvos Rezistencinis Sąjūdis

Brangiam šeimoms prieteliui ir nuoširdžiam visuomenininkui
Dr. BRONIUI RADZIVANUI

mirus, gilią užuojautą žmonai Apolonijai ir sūnui Vytautui su šeima reiškia

Dail. Jurgis ir Monika Juodžiai
Vytautas Navickas
Rasa ir Antanas Razgaičiai

Uoliam visuomenininkui

A.A.
DR. BRONIUI RADZIVANUI

staiga mirus, jo žmonai dr. Apolonijai, sūnui inžinieriui Vytautui, marčiai Birutei ir vaikaičiams gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Bronė ir Vytautas Volertai

A.A.
DR. BRONIUI RADZIVANUI

staiga mirus, jo žmoną dr. Apoloniją, sūnų inž. Vytautą, marčią Birutę ir anūkus skausmo dienoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Sofija ir Juozas Stašaičiai
Antanina ir Juozas Liutkoniai

Veikliam Lietuvos Fronto Bičiulių nariui

A.A.
DR. BRONIUI RADZIVANUI

staiga mirus, jo žmonai dr. Apolonijai, sūnui inžinieriui Vytautui, marčiai Birutei ir vaikaičiams gilią užuojautą reiškia

Lietuvių Fronto Bičiuliai
Philadelphijoje

Nuoširdžiam bendruomenininkui

DR. BRONIUI RADZIVANUI

mirus, jo sūnui inž. VYTAUTUI RADZIVANUI, New Yorko I-osios LB apylinkės pirmininkui ir BRIDGES ats. administratoriui, bei artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

JAV LB Krašto Valdyba

A.A.**MONIKAI MASALSKIENEI**

mirus, jos dukrą Verą Rūtenienę ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučia

Sofija ir Henrikas Kačinskai

A.A.**MONIKAI MASALSKIENEI**

mirus, dukras Veroniką Rūtenienę, Antaniną Deikienę ir Liolę Kilikonienę su šeimomis giliai užjaučiame ir kartu liūdimė.

LMK Federacija

A.A.**MONIKAI MASALSKIENEI**

mirus, jos dukrą Verutę ir žentą Joną Rūtenius giliai užjaučia ir kartu liūdi

Didžiosios Lietuvos Kunigaikštienės Birutės
Draugijos New Yorko Skyrius

A.A.**VALERIJAI STADALNINKIENEI**

mirus, jos dukrą Nijolę Ulėnienę, sūnų Rimą ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Irena ir Vytautas Alksniniai
su šeima

Mylimai motinai, močiutei ir uošvieniui

VALERIJAI STADALNINKIENEI

mirus, dukrai Nijolei, žentui Jonui, vaikaičiams Vaivali ir Arui, sūnui Romui ir visiems giminiams reiškiamo širdingą užuojautą ir kartu liūdimė.

Vidmantas Valiušaitis su šeima
Janina Valiušaitienė

A.A.**IGNUI GASILIŪNUI**

mirus, jo žmonai Jadvygai, dukrai Gražinai ir sūnui Sauliui reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir drauge liūdimė

Bronė ir Bronius Oniūnai
Antanina Reivytytėnė

A.A.**INŽ. IGNI GASILIŪNUI**

mirus, skaudaus liūdesio valandoje reiškiamo nuoširdžią užuojautą žmonai Jadvygai, sūnui Sauliui, dukrai Gražinai su šeimomis ir kartu su jumis liūdimė:

Prelatas Jonas Balkūnas
Elena ir Petras Daliniai
Emilija ir Stasys Grušai
Aleksandra ir Pranas Kraujeliai
Aldona Krulikiene
Suzana ir Antanas Mažeikai
Rožė ir Alfonsas Plepiai
Eugenija ir Albinas Šatraičiai
Stefanija ir Kazys Vaičiai
Elena ir Kazys Vilniškiai

St. Petersburg Beach, Florida

Brangiam bičiuliui ir ilgamečiui bendradarbiui lietuviškame darbe

INŽ. IGNI GASILIŪNUI

amžinybėn iškeliavus, žmoną Jadvygą, sūnų Saulių ir dukrą Gražiną bei gimines giliai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Irena ir Aleksandras Vakseliai

1978 m. gruodžio mėn. 5 d. Aukščiausiojo Valia staiga nustojo plakusi

IRENOS TARABILDAITĖS-RUSECKIENĖS

širdis.

Lietuvoje gyveno Šiauliuose, o Amerikoje — Hartforde, Conn.

Visus draugus ir pažįstamus prašome prisiminti mūsų mylimą Mamytę savo maldose.

Liūdinčios dukros —

Danguolė Banevičienė,
Giedrė Mickienė
ir jų šeimos

Kristaus Karaliaus šventė paminėta lapkričio 26. Rengė ateitininkai. Bažnyčioje 10 val. buvo mišios ateitininkų intencija. Po mišių bažnyčios salėje buvo kavutė ir akademinė šventės dalis. Maldą sukalbėjo kun. Jakimavičius. Paskaitininke buvo sesuo Ona Mikailaitė, Šv. Rašto magistrė. Ji kalbėjo tema "Kristus ir šių dienų žmogus". Savo kalboje prisiminė ir Nijolę Sadūnaitę, kaip ji savo gyvenime ieškojo gėrio, kaip dėl to gėrio kentėjo. Ji buvo areštuota, tardyta ir nubausta už tą gėrį ir tiesą. Minėjimas baigtas malda, kurią sukalbėjo kun. Jakimavičius.

Pranešimus iš Washingtono padarė Juozas Kapočius per Laisvės Varpo radiją. Kitas pranešimas buvo Liet. Piliečių draugijos salėje. Čia kalbėjo LB apylinkės pirmininkas Antanas Matjoška, LB Tarybos narys Julius Špakevičius, LB valdybos vicepir. Algirdas Budreckis. Jie visi informavo apie LB Tarybos VIII sesijos suvažiavimo darbus, buvo prisiminta, kad aplankė Lietuvos pasiuntinybę Washingtono, kur buvo gražiai pavašinti. Plačiai buvo papasakota ir apie apsilankymą Baltuosiuose Rūmuose, kaip ten lietuviai buvo priimti, kas buvo pasakyta, kas padovanota. Net ir klausantis šių pranešimų iš Washingtono, buvo miela, kad lietuviai surado kelią net į Baltuosius Rūmus ir buvo priimti tokiam dideliui būry, ko praėity nėra būvę.

Antanas Andriulionis, Balfoskyriaus pirmininkas, kuris dalyvavo Balfos seime Chicagoje ir ten įteikė 1000 dol. auką, gavo padėkos laišką iš Balfos pirmininkės Marijos Rudienės. Laiške rašoma: "Tik dėka tokių kilnių žmonių pasišventimo ir užuojautos nelaimingiesiems tautiečiam Balfas gali sėkmingai tęsti savo veiklą jau ketvirtą dešimtmetį, teikdamas paramą ir pagūdą vargstantiems bei beviltiškoje padėtyje atsiderusiems lietuviams."

- o -

Poetą Stasį Santvarą aprašė South Boston Journal rudens numeryje. Įdėtas jo eilių vertimas į anglų kalbą. Išversta: Vakaras, Jūrų paukštis, Rudenio duona, Vabalėlis, Žilvyčio lapai ir Septintoji giesmė apie saulę. Vertė Viktoras A. Dirda, Ed. Zimmerman ir Norma Farber. Įdėta poeto nuotrauka. Tame pačiame numeryje rašoma apie So. Bostono lietuvių, atspausdintas M. Drungos straipsnis, įdėtos kelios iliustracijos — Liet. Piliečių draugijos namai, Liet. Enciklopedijos leidykla ir k.

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas bus vasario 18 Liet. Piliečių Draugijos salėje.

BOSTON, MASS. — WNSR 1360 bangos sekm. nuo 1 iki 1:30 val. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

LAISVĖS VARPAS Sekmadeniais 11:30-12:00 val. 1430 banga iš WWEL 12:10—1:00 val. 1460 banga iš WBET Vedėjas Petras Višeinis 173 Arthur St., Brockton, MA 02402 Telef. (617) 586-7209

New Yorke

Perkūno chorui nežinomas geradaris paaukojo 25 dol. choro rudens baliaus proga. Choro vadovybė už auką nuoširdžiai dėkoja. Jų rudens balius buvo gruodžio 9 Kultūros Židiny. Loterijon leista dail. A. Stelingio paveikslą laimėjo ne K. Vasiliauskas, kaip per klaidą praeitame numery buvo pranešta, bet V. Vasikauskas.

Albinas Prižgintas, vargonų virtuosas, gruodžio 16 buvo išvykęs koncertuoti į Torontą.

Koncertas buvo naujoje Lietuvos Kankinių bažnyčioje Anapily.

Dešimtajai dailės parodai rengti komitetas posėdžiauja gruodžio 27, trečiadienį, 8 v.v. Kultūros Židiny. Pati paroda rengiama vasario 10 ir 11 Kultūros Židiny.

Petronėlė Bugailiškis, gyvenusi Woodhavene, 86 metų, mirė gruodžio 14, palaidota gruodžio 18 iš Apreiškimo parapijos bažnyčios Šv. Jono kapinėse. Liko pusbroliai, pusseserės Budraičiai.

BANK-BY-MAIL
Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings

Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet

kuriuo laiku. Jūsų siuntą gavęs, bankas tuoj į

traukia sumą į sąskaitą. Prisideda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai

procentus, leidžiamus įstatymų.

Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr.

Donahue 268-2500

arba rašykite paduotais adresais.

MAIN OFFICE 450 West Broadway South Boston 9 AM to 3:30 PM Monday thru Friday Saturday 10 AM to 1 PM 268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE 710 Gairian Blvd. 8:30 AM to 5:30 PM Mon. thru Wed. & Fri. Thurs. 8:30 AM to 7:30 PM Saturday 8:30 AM to 12 Noon

South Boston Savings Bank

"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

DARBININKAS

NEW YORK

Redakcija (212) 827-1352
 Administr. (212) 827-1351
 Spauštuvė (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Lietuvių Kultūros Židinio Antano Maceikos vardo bibliotekai knygų paaugojo: Snieguolė Masiulienė, Ramutė Ilgūnienė ir Justinas Liaukus. Bibliotekos vadovybė dėkoja jiems ir visiems, kurie prisidėjo prie bibliotekos padidinimo per šiuos metus. Biblioteka bus uždaryta gruodžio 24 ir 31. Po N. Metų bibliotekos atidarymo laikas sekmadieniais bus pakeistas. Naujos lankymo valandos bus nuo 12:30 iki 2:30 v. popiet. Bibliotekos darbuotojai visiems linki linksmų Kalėdų ir laimingų N. Metų.

Irena Banaitienė švenčių progą paskyrė 20 dol. auką Kultūros Židiniui. Nuoširdus aciu.

Antanas ir Bronė Reventai a.a. dr. Br. Radzivano ir a.a. inž. I. Gasiliūno atminimui aukoja 50 dol. Kultūros Židiniui. Nuoširdus aciu.

LB Palm Beach apylinkės valdyba, dėkodama Darbininkui už gerą informaciją, paskyrė 10 dol. auką. Nuoširdus aciu.

Bostono Lietuvių Bendruomenės apygardą, įvertindama Darbininko talką visuomeniniame darbe, atsiuntė gražų sveikinimą per savo valdybos išdininą Joną Vasį ir pridėjo 25 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

Kun. dr. Juozas Vaišnora, MIC, marjonų vienuolijos generalinis prokuratorius buvo atvykęs į Ameriką ir čia baigė su-tvarkyti, suredaguoti spausdinamą monografiją apie arkivyskupą Jurgį Matulaitį. Grįždamas atgal į Romą, kur jis pastoviai gyvena, buvo sustojęs pranciškonų vienuolyne New Yorke ir, palydėtas prel. V. Balčiūno, lankėsi Darbininko redakcijoje. Į Romą išskrido gruodžio 5.

Naujųjų Metų sutikimą rengia LB New Yorko apygardos valdyba su apylinkių valdybomis. Sutikimas bus gruodžio 31 Kultūros Židiny. Vakariene pagamins Jonas Beleckas, Vytauto Belecko sūnus. Šokiams gros dar New Yorke negirdėtas 7 asmenų orkestras — Saulėgrąžos. Vietas reikia užsisakyti iki gruodžio 27. (Žiūr. skelbimą).

Dail. Vida Krištolaitytė gruodžio mėnesį dalyvauja kvietinėje piešinių parodoje Marie Pellicone galerijoje, 47 Bond St., Manhattane. Ši paroda, pavadinta "piešiniai bei kūriniai popierėje jaunų ir pripažintų meistrų", tęsis iki gruodžio 30.

Maironio lituanistinė mokykla pradėjo Kalėdų atostogas. Pamokų nebus nei gruodžio 23, nei 30. Sausio 6 mokykla renkasi į Kultūros Židinį. Mokiniai renkasi 9 val. su knygomis ir su kostiumais, kurie bus reikalingi jų vaidinimui. Tą dieną vyks Kalėdų Eglutės generalinė repeticija ir šalia jos bus ir pamokos. Programoje dalyvauja visi mokiniai. Mokyklos chore dalyvauja nuo 1 iki 8 skyriaus, gyvąjį paveikslą, kalėdinį vaizdėlį atlieka žemesni skyriai. Sausio 7, sekmadienį, bus mokyklos šventė — Kalėdų Eglutė. 12 val. jaunimo pamaldos Kultūros Židiny, 1 val. užkandžiai, 2 val. Kalėdų Eglutės programa. Kviečiamas visas jaunimas į šią mokinių kalėdinę šventę.

New Yorko žinių, pagausėjus šio puslapio skelbimams, dar yra 11 psl., taip pat ir 9 psl.

Newark, N.J., Švč. Trejybės lietuvių parapijos bažnyčioje Kalėdų vidurnakčio mišių metu giedos Šv. Cecilijos choras, vadovaujamas muz. Klemenso Bagdonavičiaus. Kitos mišios Kalėdų dieną: 8:30, 10:30 ir 12 val. Naujų Metų dieną mišios kaip sekmadieniais. Naujų Metų iškilmingas sutikimas rengiamas parapijos salėje. Bilietus po 20 dol. asmeniui galima įsigyti iš anksto klebonijoje ar pas parapijos komiteto narius.

Dovana, siuntinių įstaiga, žiemas atostogoms bus uždaryta nuo gruodžio 24 iki vasario 1. Reikalui esant siuntinių reikalų skambinti namų telefonu 268-1594.

LJS New Yorko skyrius ruošia jaunimui kalėdinius šokius Kalėdų dieną, gruodžio 25, 7 v.v. Kultūros Židinio mažojoje salėje. Įėjimas 2 dol. Jaunimo Sąjunga kviečia visus atsilankyti.

Albina ir Stasys Lipčiai Kalėdų švenčių ir Naujų Metų progą per Darbininką sveikina savo gimines, bičiulius ir pažįstamus.

Antanas ir Birutė Pociiai, Elizabeth, N.J., lietuviškai spaudai paremti skiria auką. Švenčių progą sveikina visus savo draugus ir bičiulius.

J. Gerdvilienė sveikina visus draugus ir pažįstamus, o ypač Balfo rėmėjus Šv. Kalėdų ir Naujų Metų progą. Linki daug džiaugsmo, sveikatos bei sėkmės.

Mara ir Vytautas Vygantai sveikina savo draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų progą ir linki Aukščiausiojo palaimos per visus ateinančius metus. Vietoj asmeninių sveikinimų skiria auką Darbininkui.

Donata ir Gediminas Grajauskai nuoširdžiai sveikina artimuosius draugus bei pažįstamus Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų progą. Vietoj asmeninių sveikinimų skiria auką Maironio šeštadienei mokyklai.

V. ir J. Matusaičiai Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų progą nuoširdžiai sveikina savo draugus bei pažįstamus ir ta progą skiria 20 dol. auką Maironio lituanistinei mokyklai.

Perkūno choro repeticijos bus šį ketvirtadienį, gruodžio 21. Visi choro nariai turi būtinai dalyvauti, nes choras rengiasi pokštelės įdainavimui.

Ieškomas Juozas Maciulevičius, sūnus Jono, ir jo vaikai: Adomas, Alfonsas ir Veronika. Ieško Domicelė Maciulevičiūtė-Kabašinskienė iš Darsūniškio. Jie patys arba apie juos žina prašomi rašyti: Ona Barauskas, 80-23 85th Dr., Woodhaven, N.Y. 11421.

St. Petersburg Beach, parduoodamas netoli vandens, gražioje vietoje namas iš 3 miegamųjų, 2 vonios kambarių, verandos. Prašoma kaina 67,000 dol. Kreiptis telef. 813 367-1544.

Parduodama Adarandoks kalnuose vasarvietė: 100 akrų žemės, 5 trobesiai, 2 namai ir 3 kabinos. Vieta ant upelio kranto, graži aplinka, yra ir maudymosi baseinas. Kaina 160,000 dol. Kreiptis: Frank Leika, Mountain High Lodge, Athol, N.Y. 12810. Telef. 518 623-9445.

Išnuomojamas 5 kambarių butas su apstatytu valgomuoju pirmame aukšte Richmond Hill rajone. Pageidaujama suaugę žmonės. Skambinti 849-0197.

Vladas, Patricija, Zita ir Vladas Sidai sveikina draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų progą ir vietoj kalėdinių atvirukų skiria auką Darbininkui.

Irena ir Aleksandras Vakseliai sveikina savo draugus, pažįstamus ir bendradarbius Šv. Kalėdų ir Naujų Metų progą. Linki daug džiaugsmo Kristaus gimimo šventėje ir daug laimės bei pasisekimo Naujuose 1979 Metuose.

Lionginas Vaitkevičius su šeima sveikina savo pažįstamus, draugus ir artimuosius Šv. Kalėdų ir N. Metų progą. Vietoj asmeninių sveikinimų skiria auką Darbininkui.

Edmundas Baliūnas ir šeima sveikina visus savo gimines, draugus ir pažįstamus, linkėdami džiaugsmingų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų.

Eda ir Vilius Bražėnai iš Fort Myers, Fla., per lietuvišką spaudą linki bičiuliams ir pažįstamiems ramių Šv. Kalėdų ir kovingų bei viltingų N. Metų.

V. Gudienė su šeima sveikina savo artimuosius, draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų ir Naujų Metų progą. Vietoj asmeninių sveikinimų skiria auką Darbininkui paremti.

Bronė ir Petras Macijauskai, Point Pleasant Beach, N.J., vasaravimo savininkai, sveikina su Šv. Kalėdų šventėmis ir Naujais 1979 Metais visus gimines, draugus, vasarotojus ir Laisvės Žiburio Radijo valdybos narius, vedėjus ir jų šeimas. Linki tyro džiaugsmo ir Dievo palaimos.

Florenzo ir Nijolė Paronetto nuoširdžiai sveikina Šv. Kalėdų ir Naujų Metų progą brangius draugus ir pažįstamus. Vietoj atvirukų skiria auką spaudai.

Grazina ir Vitalis Dragunevičiai sveikina draugus ir pažįstamus su Šv. Kalėdomis ir Naujaisiais Metais. Vietoj kalėdinių atvirukų skiria auką Darbininkui ir Maironio lituanistinei mokyklai.

J. M. Liubinskai sveikina savo artimuosius, draugus ir kaimynus Šv. Kalėdų ir N. Metų progą per Darbininką. Auka savajai spaudai paremti 20 dol.

Felicitija ir Algirdas Jasaičiai Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų progą nuoširdžiai sveikina savo draugus ir pažįstamus. Vietoj kalėdinių atvirukų aukoja Kultūros Židiniui ir Darbininkui.

Irena ir Edmundas Vaitkai, Stratford, Conn., Šv. Kalėdų ir Naujų 1979 Metų progą sveikina savo bičiulius ir pažįstamus. Vietoj kortelių skiria auką Darbininkui.

P. J. Montvila, duklė Teresė, žentas Petras, sūnėnai Marianne, Steponas, Petras ir Jonas Bieliai sveikina per spaudą visus gimines ir draugus, sulaukus dar vienu Šv. Kalėdų ir Naujų Metų.

E. Legeckienė sveikina savo artimuosius ir draugus Šv. Kalėdų ir N. Metų progą. Darbininko spaudai paremti aukoja 15 dol.

Ona Budraitis ir šeima sveikina su Šv. Kalėdom ir Naujais Metais gimines, draugus ir pažįstamus, Moterų Sąjungos 29 kuopos ir Moterų Vienybės narės. Linki visiems Dievo palaimos.

Pajauta ir Tadas Tallat-Kelpšai sveikina gimines ir bičiulius Šv. Kalėdų progą. Vietoj atvirukų aukoja spaudai paremti.

Juozas ir Aleksandra Kazickai sveikina savo draugus ir pažįstamus su Šv. Kalėdom ir linki laimingų Naujų Metų.

Ona ir Kazys Miklai sveikina visus gimines, draugus ir pažįstamus su Šv. Kalėdom ir Naujaisiais 1979 Metais. Vietoj sveikinimo kortelių aukoja Darbininkui paremti.

V. ir O. Mamaičiai nuoširdžiai sveikina mielus bičiulius ir pažįstamus Kalėdų šventės ir linki laimingai sulaukti bei praleisti Naujuosius 1979 Metus.

Danutė ir Liutaveras Siemaškos aukoja Kultūros Židiniui vietoje siuntinėjimo kalėdinių atvirukų pažįstamiems.

Dana ir Jonas Bilėnai sveikina gimines ir draugus su šventėmis. Ta progą vietoj kalėdinių atvirukų siunčia Kultūros Židiniui 100 dolerių.

Grazina ir Vladas Biknevičiai sveikina savo pažįstamus, draugus ir artimuosius Šv. Kalėdų ir Naujų Metų progą. Vietoj asmeninių sveikinimų aukoja Darbininko spaudai paremti 20 dol.

Liucija ir Kazys Jankūnai, Lodi, N.J., sveikina savo gimines, draugus ir pažįstamus Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų progą ir vietoj šventinių sveikinimų siuntinėjimo skiria auką Darbininkui.

Povilas ir Giedrė Žumbakiai, Chicago, Ill., per spaudą sveikina savo draugus ir pažįstamus Kalėdose ir linki sėkmingų Naujų Metų. Ta progą skiria auką lietuviškiems laikraščiams.

Ignas Kazlauskas, Great Neck, N.Y., Šv. Kalėdų progą sveikina savo draugus bei pažįstamus, lietuviškos spaudos darbuotojus bei palaikytojus, o mūsų spaudai siunčia auką.

Danutė ir Kazys Krivickai, Clarks Summit, Pa., siunčia nuoširdžiausius sveikinimus ir geriausius linkėjimus Šv. Kalėdų ir Naujų Metų progą visiems draugams ir pažįstamiems. Darbininko spaudai paremti skiria auką.

GERIAUSIA DOVANA
 šeimai, draugams ir artimiesiems —
 K. Bielinio fondo premijuota knyga

PĖDOS MIRTIES ZONOJE

Jos autorė Elena Juciūtė, septynerius metus iškalėjusi Sibiro tundrose ir vergų darbo stovyklose, aprašo savo pergyvenimus. Išeido L.S.S.T. Simo Kudirkos šaulių kuopa New Yorke. Knygos jau išėjo trys laidos. Gaunama visuose kioskuose ir pas platintojus, taip pat ir pas leidėjus. Rašyti — K. Bačauskas, 84-55 86 Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. Knygos kaina — 10 dol. (USA).

ELIZABETHO IR APYLINKIŲ LIETUVIAMS NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS IR SENŲJŲ METŲ PALYDĖJIMAS

rengiamas gruodžio 31
 Elizabetho Lietuvių Laisvės salėje
 (269 Second St., Elizabeth, N.J.)
 Vakaro pradžia 9 val.

Svečiai bus vaišinami skania šilta vakariene, šampanu ir kitais tauriais gėrimais bei šaltais užkandžiais. Šokiams gros geras orkestras. Įėjimo auka 18 dol., moksleiviams-studentams tik 10 dol. Kvietimai gaunami pas J. Švedą Lietuvių Laisvės salėje. Elizabetho ir apylinkės lietuvius kviečiame gausiai šame Naujųjų Metų sutikime dalyvauti ir linksmoj nuotakoj ir lietuviškojo aplinkoj praleisti vakarą.

RENGĖJAI

1979 NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMO BALIUS

rengiamas Kultūros Židinio salėje,

361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

1978 gruodžio 31, sekmadienį, 9 v.v.

Šalti užkandžiai ir šilta vakariene
 Šampanas ir stipresni gėrimai kiekvienam stalui
 Šokiams groja 7 asmenų orkestras

10 asmenų stalus ir pavienes vietas užsakoma, apmokant iki gruodžio 27, pas:

V. Padvarietį, 87-40 127th St., Richmond Hill, N.Y. 11418, tel. 847-5619
 A. Radzivanienę, 84-16 110 St., Richmond Hill, N.Y. 11418, tel. 441-9720
 J. Lukošienę, 86-08 110 St., Richmond Hill, N.Y. 11418, tel. 847-8063

Jaunimo bilietai gaunami pas PLJS atstovą Raimundą Balsį, 240-76 67 Ave., Douglaston, N.Y. 11363, tel. 423-6595

LB APYLINKĖSE PAS:

H. Miklą, Great Neck, tel. (516) 482-0196
 K. Vainių, Maspeth, tel. 894-6091
 P. Ališauską, tel. 849-8072

A. Dėdiną, Woodhaven, tel. 296-7254
 K. Bačauską, Woodhaven, tel. 846-5543

Įėjimo auka 25 dol. vienam asmeniui, porai — 40 dol.

Jaunimui — studentams — 15 dol.

Čekius rašyti Lithuanian American Community Rengėjai garantuoja vietą tik iš anksto sumokėjus

VISUS MALONIAI KVIEČIA LB NEW YORKO APYGARDOS
 IR LB APYLINKIŲ VALDYBOS

JAUNIMO KALĖDINIAI ŠOKIAI

įvyks

gruodžio 25, pirmadienį, 7 val. vak.
 Kultūros Židinio mažojoje salėje.
 Įėjimas 2 dol.

Visus kviečia

Lietuvių Jaunimo Sąjungos
 New Yorko skyrius

Kviečiame į MAIRONIO MOKYKLOS KALĖDŲ EGLUTĘ,

kuri bus sausio 7, sekmadienį, Kultūros Židiny,
 361 Highland Blvd., New York

PROGRAMOJE: vaidinimėlis, gyvas paveikslas,
 kalėdinės giesmės, dainos, šokiai

Jaunimo mišios — 12 val. Eglutė — 2 v. popiet
 Tarp mišių ir Eglutės ir po Eglutės veiks bufetas
 Loterija po Eglutės

Kviečia

Mokyklos mokiniai, mokytojai ir tėvų
 komitetas